

JAARSTATISTIEKEN 2016

VOOR NEDERLAND

BETTER COWS | BETTER LIFE

Colofon

"CRV-Jaarstatistieken 2016" is een informatieve weergave van CRV-activiteiten die hebben plaatsgevonden in het boekjaar 2016. Dit boekjaar loopt van 1 september 2015 t/m 31 augustus 2016.

De publicatie is met zorg samengesteld op basis van de meest recente gegevens. CRV aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade die ontstaan is of gemeend te zijn ontstaan door het gebruik van de in deze statistieken vermelde gegevens.

© CRV, Arnhem, februari 2017

Inleiding

Voor u liggen de CRV Jaarstatistieken 2016 met de statistische informatie van Nederland.

Alle gegevens over melkproductie, registratie, KI, export, exterieur en vruchtbaarheid zijn overzichtelijk weergegeven, met een terugblik op voorgaande jaren.

De cijfers betreffen de activiteiten in het boekjaar van 1 september 2015 t/m 31 augustus 2016. Waar in de cijfers fokwaarden zijn weergegeven, zijn deze fokwaarden weergegeven t.o.v. de basis 2016.

De tabellen 1 tot en met 5 geven informatie over de levensduur.

De levensduur moet niet worden verward met de gemiddelde leeftijd. De gemiddelde leeftijd is niet hetzelfde als levensduur, en bovendien geen goede voorspeller daarvan.

De rangschikking van koeien en bedrijven bij de melkproductie registratie (MPR).

Voor bedrijven wordt een rollend jaargemiddelde (365 dagen) berekend. Voor koeien wordt de productie per dag berekend op basis van de tussenkalftijd. Voor koeien en bedrijven geldt beide dat de rangschikking plaats vindt op het economisch jaarresultaat (EJR). In EJR wordt aan de kilogrammen melk, vet en eiwit per jaar een geldwaarde toegekend.

Voor de berekening van het EJR is vanaf dit jaar gebruikgemaakt van aangepaste wegingsfactoren waardoor geen rechtstreekse vergelijking met voorgaande jaren mogelijk is.

De voor u liggende cijfers komen tot stand uit enorme gegevensstromen. Dit is mogelijk door de hoge deelname van veehouders in Nederland en Vlaanderen aan stamboekregistratie, melkproductieregistratie, bedrijfsinspectie en KI.

Veehouders en medewerkers in de veeverbetering verdienen ook dit jaar weer de dank dat wij in staat zijn deze informatie beschikbaar te kunnen stellen.

Jos Buiting
manager Co-operative Affairs

CRV Jaarstatistieken 2016
Nederland

Inhoudsopgave/Contents

1. Duurzaamheid/Durability (tabellen 1 t/m 5)
  - 1.1. Veevervanging
  - 1.2. Levensproductie
2. Registratie/Registration (tabellen 6 t/m 10)
  - 2.1. Stamboekregistratie
  - 2.2. Export
3. Kunstmatige inseminatie/Artificial insemination (tabellen 11 t/m 17)
  - 3.1. Aantal inseminaties
4. Melkproductieregistratie/Milk recording (tabellen 18 t/m 36)
  - 4.1. Deelname melkproductieregistratie
  - 4.2. Gemiddelde melkproductie
  - 4.3. Kengetallen
5. Exterieurcontrole/Type classification (tabellen 37 t/m 40)
  - 5.1. Deelname aan bedrijfsinspectie en stieradvies
  - 5.2. Resultaten van de bedrijfsinspectie
6. Fokkerij/Breeding (tabellen 41 t/m 47)
  - 6.1. Stieren
  - 6.2. Koeien
7. Vruchtbaarheid/Reproduction (tabellen 48 t/m 51)
8. Index

1. Duurzaamheid/Durability

1.1. Veevervanging/Replacement

Tabel 1. Levensduur van afgevoerde stamboekkoeien per jaar van afvoer

Longevity of culled pedigree cows by year of culling

jaar afvoer	aantal *)	dagen opfok	productieve levensduur **)	dagen na laatste proefmelking	dagen levensduur ***)
<i>year culling</i>	<i>number</i>	<i>days from birth till calving</i>	<i>productive life</i>	<i>days after last test day</i>	<i>days herd life</i>
2016	286.347	786	1.276	30	2.092
2015	251.551	788	1.278	31	2.097
2014	269.883	790	1.284	32	2.106
2013	230.781	791	1.277	33	2.101
2012	247.359	793	1.266	33	2.092
2011	269.072	795	1.264	34	2.093
2010	259.095	796	1.282	36	2.114
2009	265.858	796	1.296	36	2.128
2008	216.179	798	1.328	39	2.164
2007	227.656	799	1.295	41	2.135
2006	241.679	800	1.264	45	2.109
2005	269.862	800	1.224	43	2.067
2004	274.508	801	1.207	43	2.051
2003	237.945	802	1.183	43	2.028
2002	296.633	802	1.147	43	1.992
2001	228.102	803	1.132	48	1.983
2000	301.375	803	1.108	46	1.957
1999	292.824	803	1.121	45	1.968
1998	279.163	802	1.150	44	1.996
1997	334.377	801	1.133	43	1.977
1996	316.198	800	1.161	46	2.007
1995	252.770	801	1.206	48	2.054

*) = aantal koeien met maximaal 150 dagen tussen laatste proefmelking en afmelding
number of cows with maximum 150 days between last test day and culling date

**) = dagen tussen eerste kalfdatum en datum laatste monstername
days between first calving date and last test day

***) = dagen tussen geboorte en laatste afvoerdatum
days between birth and culling

Tabel 2. Productieve levensduur van stamboekkoeien per jaar van afvoer*Productive life herdbookcows per year of culling*

jaar afvoer	aantal keren gekalfd	gem. TKT	melk dagen per TKT	dagen droog per TKT	melk dagen laatste lactatie	melk dagen totaal	kg melk per melkdag
<i>year culling</i>	<i>number of calvings</i>	<i>average CI</i>	<i>days in milk by CI</i>	<i>days dry by CI</i>	<i>days in last milk lactation</i>	<i>production days total</i>	<i>kg milk per day</i>
2016	3,5	413	354	59	261	1.129	27,4
2015	3,5	415	355	60	263	1.130	27,3
2014	3,5	416	356	60	265	1.134	27,3
2013	3,4	417	356	61	280	1.128	27,3
2012	3,4	417	356	62	272	1.116	27,4
2011	3,4	417	355	62	265	1.112	27,3
2010	3,5	418	355	63	264	1.126	27,1
2009	3,5	417	354	64	269	1.138	26,8
2008	3,5	415	351	64	298	1.169	26,3
2007	3,5	413	349	65	282	1.136	26,3
2006	3,4	412	347	65	276	1.108	26,0
2005	3,3	411	346	65	260	1.071	25,9
2004	3,3	409	344	65	271	1.057	25,6
2003	3,2	406	341	65	278	1.037	25,4
2002	3,2	402	337	65	270	1.004	25,3
2001	3,2	400	335	65	264	990	25,2
2000	3,1	398	333	66	254	967	24,9
1999	3,2	397	331	66	253	976	24,5
1998	3,3	395	329	67	252	998	24,2
1997	3,3	393	326	68	235	979	23,8
1996	3,4	392	324	68	238	1.001	23,4
1995	3,4	390	321	69	255	1.038	23,1

TKT is tussenkalf tijd

CI is calving interval

Tabel 3. Levensproductie van stamboekkoeien per jaar van afvoer*Lifetime yield of pedigree cows by year of culling*

jaar	kg melk	% vet	%eiwit	kg vet	kg eiwit	kg vet+eiwit
<i>year</i>	<i>kg milk</i>	<i>% fat</i>	<i>% protein</i>	<i>kg fat</i>	<i>kg protein</i>	<i>kg fat + protein</i>
2016	30.967	4,35	3,53	1.347	1.093	2.440
2015	30.868	4,35	3,52	1.343	1.087	2.430
2014	30.999	4,36	3,52	1.352	1.091	2.443
2013	30.751	4,37	3,52	1.344	1.083	2.427
2012	30.536	4,37	3,51	1.333	1.073	2.406
2011	30.318	4,36	3,51	1.323	1.063	2.386
2010	30.482	4,37	3,50	1.331	1.067	2.398
2009	30.543	4,38	3,50	1.337	1.069	2.406
2008	30.777	4,39	3,50	1.352	1.078	2.430
2007	29.851	4,41	3,50	1.315	1.044	2.359
2006	28.845	4,41	3,50	1.273	1009	2.282
2005	27.701	4,42	3,49	1.223	967	2.190
2004	27.080	4,42	3,49	1.196	944	2.140
2003	26.358	4,42	3,49	1.164	919	2.083
2002	25.401	4,41	3,48	1.120	884	2.004
2001	24.980	4,40	3,48	1.100	870	1.970
2000	24.044	4,40	3,48	1.058	837	1.895
1999	23.883	4,42	3,48	1.056	832	1.888
1998	24.125	4,44	3,49	1.070	842	1.912
1997	23.255	4,45	3,50	1.035	813	1.848
1996	23.410	4,45	3,49	1.042	818	1.860
1995	23.950	4,46	3,49	1.068	836	1.904

1.2. Actuele gemiddelde leeftijd

Tabel 4. Frequentietabel voor aantal bedrijven naar gemiddelde actuele leeftijd (minimum 10 koeien)
Distribution of number of herds by average age of the cows
 1 september 2015 - 31 augustus 2016

Klasse	Aantal	%	cum. %
< 3.00	52	0,35	0,35
3.00 - 3.02	17	0,11	0,46
3.03 - 3.05	22	0,15	0,61
3.06 - 3.08	125	0,84	1,45
3.09 - 3.11	263	1,76	3,21
4.00 - 4.02	1.999	13,39	16,59
4.03 - 4.05	3.271	21,90	38,50
4.06 - 4.08	3.561	23,84	62,34
4.09 - 4.11	2.532	16,95	79,30
5.00 - 5.02	1.102	7,38	86,67
5.03 - 5.05	1.182	7,91	94,59
5.06 - 5.08	289	1,94	96,52
5.09 - 5.11	264	1,77	98,29
6.00 - 6.02	103	0,69	98,98
6.03 - 6.05	59	0,40	99,38
6.06 - 6.08	28	0,19	99,56
6.09 - 6.11	14	0,09	99,66
7.00 - 7.02	13	0,09	99,75
7.03 - 7.05	6	0,04	99,79
> 7.06	32	0,21	100,00

De verdeling in fracties van 25% met het gemiddelde

	Klasse	Aantal	Gemiddelde
Laagste/Bottom	25%	3733	4.01
	25%	3733	4.05
	25%	3734	4.09
Hoogste/Top	25%	3734	5.03
Overall Gemiddelde/Avg.			4.08
Overall Spreiding/ standard deviation			0.06

Tabel 5. Frequentietabel voor aantal bedrijven naar gemiddelde leeftijd bij afvoer (minimaal 10 koeien afgevoerd)

Distribution of number of herds by average age at culling
1 september 2015 - 31 augustus 2016

Klasse	Aantal	%	cum. %
< 3.09	23	0,18	0,18
3.09 - 3.11	28	0,21	0,39
4.00 - 4.02	47	0,36	0,75
4.03 - 4.05	126	0,97	1,72
4.06 - 4.08	308	2,36	4,08
4.09 - 4.11	694	5,32	9,40
5.00 - 5.02	1239	9,50	18,90
5.03 - 5.05	1652	12,67	31,57
5.06 - 5.08	1813	13,90	45,47
5.09 - 5.11	1815	13,92	59,39
6.00 - 6.02	1491	11,43	70,82
6.03 - 6.05	1131	8,67	79,49
6.06 - 6.08	915	7,02	86,51
6.09 - 6.11	581	4,45	90,96
7.00 - 7.02	424	3,25	94,21
7.03 - 7.05	291	2,23	96,44
7.06 - 7.08	161	1,23	97,68
7.09 - 7.11	101	0,77	98,45
8.00 - 8.02	81	0,62	99,07
8.03 - 8.05	46	0,35	99,42
> 8.06	75	0,58	100,00

De verdeling in fracties van 25% met het gemiddelde

	Klasse	Aantal	Gemiddelde
Laagste/Bottom	25%	3260	4.11
	25%	3260	5.06
	25%	3261	5.12
Hoogste/Top	25%	3261	6.11
Overall Gemiddelde/Avg.			5.10
Overall Spreiding/ standard deviation			0.10

2. Registratie/Registration

2.1. Stamboekregistratie/Herdbook registration

Tabel 6. Aantal geboren kalveren per rasgroep
Number of born calves by breed

jaar year	Stamboek/Pedigree			Niet-stamboek/Non pedigree		
	vrl female	mnl male	v+m f+m	vrl female	mnl male	v+m f+m
Melkras zwartbont/Black-and-white dairy breeds						
2016	431.726	358.788	790.514	54.570	132.523	187.093
2015	418.478	350.504	768.982	53.610	127.896	181.506
2014	412.778	346.419	759.197	51.039	122.474	173.513
2013	396.648	333.994	730.642	50.405	118.403	168.808
2000	412.884	376.503	789.387	28.562	80.694	109.256
Melkras roodbont/Red-and-white dairy breeds						
2016	122.765	102.460	225.225	22.736	45.417	68.153
2015	120.411	101.454	221.865	21.906	43.442	65.348
2014	121.804	101.717	223.521	21.232	42.752	63.984
2013	116.784	98.083	214.867	21.110	41.038	62.148
2000	119.355	107.616	226.971	14.746	31.685	46.431
Overig/Other dairy breeds						
2016	3.648	3.395	7.043	14.658	17.581	32.239
2015	3.208	2.869	6.077	11.431	13.682	25.113
2014	3.233	2.876	6.109	10.405	12.751	23.156
2013	2.818	2.569	5.387	11.122	12.953	24.075
2000	3.129	2.868	5.997	1.997	2.637	4.634
Vlees/Beef						
2016	96.062	88.878	184.940	8.118	30.757	38.875
2015	63.834	59.098	122.932	7.040	21.368	28.408
2015	63.834	59.098	122.932	7.040	21.368	28.408
2014	53.799	49.588	103.387	6.587	17.729	24.316
2000	37.290	31.276	68.566	11.638	21.015	32.653
Onbekend/Unknown						
2016	40	3	43	100.149	103.078	203.227
2015	43	5	48	97.384	100.264	197.648
2014	49	5	54	91.922	93.921	185.843
2013	59	9	68	91.190	93.267	184.457
2000	7.691	20	7.711	163.697	182.713	346.410
Totaal/Total						
2016	654.241	553.524	1.207.765	200.231	329.356	529.587
2015	605.974	513.930	1.119.904	191.371	306.652	498.023
2014	591.663	500.605	1.092.268	181.185	289.627	470.812
2013	570.768	484.000	1.054.768	180.704	284.694	465.398
2000	576.326	519.060	1.095.386	214.657	307.006	521.663
1995	641.285	528.988	1.170.273	275.606	435.092	710.698

Tabel 7. Aantal geboren kalveren per rasgroep*Number of born calves by breed*

1 september 2015 - 31 augustus 2016

rasgroep <i>breed</i>	Stamboek/Pedigree			Niet-stamboek/Non pedigree		
	vrl <i>female</i>	mnl <i>male</i>	v+m <i>f+m</i>	vrl <i>female</i>	mnl <i>male</i>	v+m <i>f+m</i>
Melkras zwartbont/Black-and-white dairy breeds						
HF 87,5 - 100%	361.948	325.896	687.844	9.502	45.349	54.851
HF 50 - 75%	55.018	20.569	75.587	46.379	86.374	132.753
HF totaal	416.966	346.465	763.431	55.881	131.723	187.604
FH 87,5 - 100%	369	296	665	130	198	328
FH 50 - 75%	363	235	598	484	653	1.137
FH totaal	732	531	1.263	614	851	1.465
Blaarkop BZ	895	718	1.613	194	453	647
Lakenvelder	75	38	113	100	135	235
Melkras roodbont/Red-and-white dairy breeds						
HF 87,5 - 100%	73.213	69.051	142.264	2.601	9.088	11.689
HF 50 - 75%	16.606	8.091	24.697	8.828	17.621	26.449
HF totaal	89.819	77.142	166.961	11.429	26.709	38.138
MRIJ 87,5 - 100	3.711	3.735	7.446	573	1.158	1.731
MRIJ 50 - 75%	5.241	4.431	9.672	1.810	3.518	5.328
MRIJ totaal	8.952	8.166	17.118	2.383	4.676	7.059
Blaarkop BR	800	589	1.389	272	448	720
FH RB	89	43	132	61	86	147
Lakenvelder	86	67	153	151	175	326
Montbeliarde	7.242	5.417	12.659	575	2.057	2.632
Noors Roodbont	1.889	1.582	3.471	60	390	450
Zweeds Roodbont	1.473	1.431	2.904	100	324	424
Overig/Other dairy breeds						
Brown Swiss	5.335	4.528	9.863	215	945	1.160
Fleckvieh	17.650	14.970	32.620	1.298	5.176	6.474
Jersey	2.149	505	2.654	518	946	1.464
Vleesras/Beef						
Aberdeen Angus	143	68	211	66	187	253
Ayrshire	39	29	68	0	13	13
Belgische Blauwe	89.990	85.023	175.013	5.459	25.768	31.227
Blonde d'Aquitaine	2.500	1.489	3.989	834	1.874	2.708
Brandrood	402	308	710	113	288	401
Charolais	125	92	217	165	220	385
Dexter	59	43	102	21	33	54
Galloway	55	23	78	28	31	59
Hereford	421	319	740	173	326	499
Limousin	1.235	897	2.132	421	778	1.199
Marchigiana	96	63	159	29	56	85
Piemontese	534	318	852	220	398	618
Schotse Hooglander	30	19	49	36	38	74
Verbeterd Roodbont	640	400	1.040	338	543	881
Wagyu	108	70	178	40	128	168

Tabel 8. Stieren met de meeste stamboekkalveren per rasgroep

Sires with the most herdbook calves per breed

1 september 2015 - 31 augustus 2016

rasgroep <i>breed group</i>	rasbalk <i>breed</i>	kleur <i>colour</i>	vrl <i>female</i>	mnl <i>male</i>	v+m <i>f+m</i>
Melkras zwartbont/Black-and-white dairy breeds (top 21)					
Delta Atlantic	HF 8	ZB	20.405	18.400	38.805
A H Vitesse	HF 8	ZB	11.953	11.388	23.341
Delta Bookem Danno	HF 8	ZB	11.558	10.704	22.262
G. Stellando	HF 8	ZB	11.960	9.977	21.937
Bouw Snowfever	HF 8	ZB	9.645	8.899	18.544
Mobile	HF 8	ZB	8.776	7.730	16.506
Delta Vitality	HF 8	ZB	6.494	5.917	12.411
Midwolder Goldmar	HF 8	ZB	5.598	5.337	10.935
Delta Brilliant	HF 8	ZB	4.835	4.732	9.567
Aurora Jeroen	HF 8	ZB	4.742	4.259	9.001
Quatro Patrick	HF 8	ZB	4.734	4.205	8.939
Cogent Twist	HF 8	ZB	4.608	4.298	8.906
Alta Ceasar	HF 8	ZB	4.387	4.419	8.806
Big Winner	HF 8	ZB	4.616	3.940	8.556
Delta Bombay	HF 8	ZB	4.300	3.928	8.228
Delta Titanium	HF 8	ZB	4.053	3.078	7.131
Delta G-Force	HF 8	ZB	3.384	3.588	6.972
Delta Lambert	HF 8	ZB	3.070	2.943	6.013
Ralma O-Man Cf Cricket-Et	HF 8	ZB	3.088	2.505	5.593
Regancrest Altaiota	HF 8	ZB	2.820	2.617	5.437
Slotboom's Pilot	HF 8	ZB	2.771	2.573	5.344
Melkras roodbont/Red-and-white dairy breeds (top 11)					
Ju Stefan	HF 8	RB	8.911	8.931	17.842
Topspeed Kodak	HF 8	RB	7.517	6.006	13.523
Delegate van de Peul	HF 8	RB	6.886	6.232	13.118
Cherokee	HF 8	RB	5.742	5.624	11.366
Talentino	HF 8	RB	4.914	3.884	8.798
Delta Direct	HF 8	RB	3.832	3.758	7.590
Fantasy	HF 8	RB	2.938	2.666	5.604
Delta Fidelity	HF 7 MRIJ 1	RB	2.915	2.532	5.447
De Vrendt Reality	HF 8	RB	2.392	2.374	4.766
Lowlands Franklin	HF 8	RB	2.410	2.118	4.528
Etaregge Brooklyn	HF 8	RB	2.251	2.186	4.437
MRIJ (top 5)					
Marcello	MRIJ 8	RB	1.528	1.507	3.035
Sören	MRIJ 8	RB	515	503	1.018
Rex 159	MRIJ 8	RB	444	437	881
Goran	MRIJ 8	RB	228	244	472
Marvin	MRIJ 8	RB	231	239	470
Blaarkop (top 3)					
Rivierduin Rex 1	G 8	BR	236	197	433
Hemmeer Udo	G 8	BZ	170	135	305
Marnix 7	G 7 HF 1	BR	112	139	251
Overig melkras/other dairy breeds (top 12)					
Braut	NRB 8	RB	2.180	1.994	4.174
Vr Cigar	DR 3 ZRB 3 BS 1 HF	RB	1.820	1.422	3.242
Valfin Jb	MON 8	RB	1.751	1.340	3.091
Rumgo	FLV 8	RB	1.453	1.293	2.746
Triomphe	MON 8	RB	1.297	1.066	2.363
Wille	FLV 8	RB	1.160	1.111	2.271
Web	FLV 8	RB	1.093	997	2.090
Bfg Waldbrand	FLV 8	RB	1.113	926	2.039
Sun-Made Vigor	BS 8	EB	874	840	1.714
Reladon	MON 4 HF 3 BS 1	ZB	879	831	1.710
O Brolin	ZRB 7 BS 1	RB	813	878	1.691
Vlees/Beef (top 5)					
Vekis Barack	BBL 8	EW	8.944	8.953	17.897
Elk 23	BBL 8	EW	5.893	7.103	12.996
Maieur Elevage de Pt Barvaux	BBL 8	EW	5.221	5.513	10.734
Rugulus de la Coue	BBL 8	EW	4.457	4.386	8.843
Mandarin Du Bois D Auge	BBL 8	EW	4.218	4.133	8.351

Tabel 9 . Levenstotaal stamboek koekalveren per stier tot 1 september 2016*Total number of female calves registered by sire until 1 september 2016*

stiercode/ AI-code	rasbalk breed	kleur colour	naam stier sire name	vrl dieren 2016 # females 2016	vrl dieren # females
14209	HF 7FH 1	ZB	Skalsumer Sunny Boy	20	300.147
970277	HF 6MRIJ2	RB	Kian	564	169.996
7086	HF 8	ZB	Eastland Cash	24	163.285
47243	HF 8	ZB	Delta Cleitus Jabot	4	136.299
22532	HF 8	ZB	Paltzer Sexation Bert		133.387
1381	HF 8	ZB	Tops Monitor Legend	4	133.153
7183	HF 8	ZB	Etazon Lord Lily	13	117.007
973318	HF 8	ZB	Delta Olympic	82	115.592
14040	HF 7FH 1	ZB	F16 Rocket C	1	111.436
2143	HF 7MRIJ1	RB	Marty Red		110.881
22533	HF 8	ZB	Freebrook Sexation Amos		107.211
1879	HF 8	ZB	Long-Haven Scotty		95.844
970093	HF 8	ZB	Himster Grandprix	19	92.943
2444	HF 8	ZB	Etazon Celsius	5	83.192
12084	HF 8	ZB	Valentin	1	79.745
15421	MRIJ8	RB	Alva 4		77.452
976923	HF7MRIJ 1	RB	Delta Fidelity	2.915	74.284
37104	MRIJ4HF 4	RB	Leon	1	71.964
974794	HF 8	ZB	Delta Paramount	1.493	71.534
22511	HF 8	ZB	Tops Ac Lindy Magic	3	71.239
978797	HF 8	ZB	Delta Atlantic	20.405	67.715
47838	HF 8	ZB	Delta Lava	1	65.195
37936	BBL8	BB	Damocles	30	63.518
930519	HF 8	ZB	Downalane Cello	1	61.766
977222	HF 8	RB	Topspeed Kodak	7.517	59.750
6376	HF 8	ZB	Nordkap	1	58.984
7388	HF 8	ZB	Archibald	11	57.179
502855	HF 8	ZB	Laurenzo	17	56.950
12637	HF 8	ZB	Havap Marconi		56.034
930106	HF 8	RB	Stadel-Red	15	55.982
975452	HF 8	ZB	Dudam Surprise	110	53.508
50444	HF 8	ZB	Holim Tornado		51.894
18302	HF 6MRIJ2	RB	Pigeonwood Red		50.540

2.2. Export/Export

Tabel 10. Aantal afgegeven CRV exportcertificaten per land

Number of export certificates by country
1 september 2015 - 31 augustus 2016

Land/Country	Aantal exportcertificaten per jaar								
	2016	2015	2014	2010	2005	2000	1995	1990	1985
Albanië	70	101	66	64	-	-	-	-	-
Algerije	582	423	1.520	1.490	3.541	2.392	3.845	2.455	80
België	93	99	219	424	267	494	982	185	82
Bosnie	-	-	-	-	929	325	-	-	-
Bulgarije	67	36	59	3.201	114	-	-	-	-
Cuba	-	-	-	-	-	2.460	621	-	-
Denemarken	9	9	33	14	46	181	62	16	12
Duitsland	564	395	486	483	1.146	3.774	2.992	35	21
Egypte	698	7	-	-	-	-	3.654	319	1.592
Estland	-	-	30	-	141	-	-	-	-
Engeland	470	1.026	3.208	5.418	1.405	205	1.938	155	-
Ethiopië	95	127	184	-	-	-	-	-	-
Frankrijk	10	2	10	105	92	85	140	119	-
Griekenland	38	66	494	645	3.432	1.325	442	545	255
Hongarije	-	3	3	62	59	1.029	427	-	-
Ierland	2	36	45	329	1.148	407	1.748	1	-
Irak	-	-	478	-	-	-	-	-	-
Iran	-	-	-	-	-	-	-	3.010	128
Italië	157	445	736	1.169	1.662	226	173	1.843	-
Jordanië	583	3.527	-	222	-	-	793	405	47
Koeweit	1	211	296	-	-	1.118	1.568	246	-
Kroatië	4	47	168	1.432	10.212	3.050	-	-	-
Libanon	230	-	325	765	241	600	74	136	-
Libië	-	-	-	-	-	-	5.795	1.734	-
Letland	174	190	964	180	476	-	-	-	-
Litouwen	-	1	34	65	141	795	-	-	-
Luxemburg	-	10	10	-	23	110	134	27	8
Macedonië	-	-	-	-	31	2.220	34	-	-
Malta	-	-	-	-	-	-	590	445	-
Marokko	423	655	5.348	4.180	1.554	7.095	3.613	-	-
Oekraïne	21	38	254	6	-	-	3.671	-	-
Oezbekistan	59	322	-	1.677	140	-	-	-	-
Oman	327	438	371	-	-	-	-	-	-
Polen	248	642	2.427	735	5.485	6.231	-	-	-
Portugal	101	92	383	617	3.259	2.544	3.275	1.921	2.758
Roemenië	9.464	10.599	9.201	4.575	1.194	-	473	-	-
Rusland (GOS)	9.623	4.004	2.866	4.349	2.528	1.056	565	783	1.879
Servie Montenegro	-	123	-	255	451	-	-	-	-
Slowakije	-	-	-	-	-	6	955	-	-
Spanje	1.214	1.450	3.415	4.608	4.318	2.937	3.324	2.681	1.914
Sudan	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Syrië	1	-	-	393	-	-	-	-	-
Tsjechië	81	18	6	56	29	48	815	-	-
Tunesië	-	-	-	354	888	-	-	1.195	144
Turkije	185	5	2	8	3	-	5.924	42	-
Wit Rusland	184	7	130	35	-	-	-	-	-
Overig/Other	67	54	38	148	86	502	1.310	1.314	3.992
Totaal/Total	25.845	25.208	33.809	38.064	45.282	43.372	51.623	19.642	13.170

3. Kunstmatige inseminatie/Artificial insemination

3.1. Aantal inseminaties/Artificial insemination

Tabel 11. Aantal inseminaties per jaar (KI en DHZ KI)
Number of inseminations by year (AI and DIY-AI)

jaar	Eerste inseminaties totaal	Totaal inseminaties
year	First inseminations total	Total inseminations
2016	1.618.354	3.071.176
2015	1.572.862	2.980.699
2014	1.502.992	2.821.685
2013	1.457.146	2.743.022
2012	1.416.207	2.660.914
2011	1.407.376	2.578.806
2010	1.407.018	2.543.982
2009	1.401.176	2.539.878
2008	1.385.793	2.600.476
2007	1.340.193	2.417.366
2006	1.342.068	2.367.225
2005	1.368.543	2.405.765
2004	1.430.994	2.512.554
2003	1.421.463	2.536.972
2002	1.433.759	2.559.930
2000	1.571.844	2.792.079
1999	1.609.251	2.872.093
1998	1.659.610	2.981.026
1997	1.659.496	2.929.482
1996	1.739.448	3.107.220
1995	1.753.797	3.169.858
1994	1.757.556	3.093.344
1993	1.817.593	3.175.972
1990	1.912.865	3.226.040
1985	2.167.601	3.422.659

DHZ-KI = Doe Het Zelf KI, DIY-AI = Do It Yourself-AI

Tabel 12. Maandelijkse verdeling van eerste inseminaties in %
Monthly distribution of first inseminations (%)

	sept	okt	nov	dec	jan	feb	mrt	apr	mei	juni	juli	aug
2016	8,7	9,2	9,3	9,6	9,1	8,5	8,8	8,0	7,2	6,9	7,0	7,7
2015	8,0	9,0	9,6	9,7	9,2	8,1	8,9	7,9	7,5	7,3	7,0	7,9
2014	8,4	9,3	10,0	9,5	9,0	8,1	8,5	7,8	7,7	6,8	6,9	8,0
2013	8,0	9,3	10,1	9,7	8,6	8,2	9,0	8,1	7,6	7,1	6,9	7,3
2012	7,8	8,9	9,8	10,2	9,1	8,3	8,9	8,2	7,4	7,1	7,3	7,1
2011	8,3	8,8	10,0	9,5	9,3	8,2	8,8	7,8	7,6	7,0	7,3	7,5
2010	7,6	9,3	10,3	9,9	9,4	8,5	9,0	7,6	7,7	6,8	6,1	7,6
2009	7,3	9,6	10,8	10,3	9,4	8,6	9,0	7,4	7,4	7,0	6,6	6,8
2008	7,4	9,3	11,3	10,3	9,6	8,4	9,1	7,9	6,9	6,5	6,8	6,7
2007	7,3	9,4	11,0	10,7	9,5	8,4	8,9	7,4	7,3	6,4	6,9	6,8
2006	7,3	9,5	11,2	11,3	9,5	8,2	8,9	7,6	6,9	6,5	5,9	7,2
2005	7,9	10,2	11,3	10,5	9,3	8,0	8,7	7,3	6,8	6,5	6,7	6,9
2004	8,7	10,8	11,0	10,3	9,3	8,0	8,3	7,2	6,9	6,6	6,8	6,1
2003	8,7	10,3	11,6	10,1	9,4	7,9	8,1	7,3	7,5	6,4	7,1	6,4
2002	8,3	9,3	11,1	10,5	9,7	7,6	7,8	6,9	7,5	7,0	7,6	6,7
2000	6,7	8,5	11,2	11,4	9,5	8,7	8,8	7,6	7,1	7,0	7,3	6,1
1999	6,3	7,9	10,7	11,0	9,7	8,6	9,4	8,0	8,6	7,5	6,8	6,3
1995	6,2	6,8	9,5	11,3	10,4	9,1	9,9	8,4	8,6	7,4	6,3	6,0
1990	5,6	5,6	7,4	10,3	10,2	9,7	10,7	9,2	9,3	8,3	7,4	6,3
1985	5,9	5,5	5,9	8,2	9,1	9,4	10,7	9,7	10,8	10,1	8,1	6,6

Tabel 13. Aantal inseminaties per maand (KI en DHZ-KI)*Number of inseminations by month (AI and DIY-AI)*

maand	Eerste insem./ First insem.			Totaal insem./ Total insem		
	in	in	in %	in	in	in %
	2016	2015	2016	2016	2015	2016
<i>month</i>	<i>in</i>	<i>in</i>	<i>in %</i>	<i>in</i>	<i>in</i>	<i>in %</i>
	<i>2016</i>	<i>2015</i>	<i>2016</i>	<i>2016</i>	<i>2015</i>	<i>2016</i>
Alle inseminaties/All inseminations						
sept	140.784	125.906	8,7	260.855	237.486	8,5
okt	148.901	141.868	9,2	274.759	262.999	8,9
nov	150.078	151.083	9,3	275.435	277.046	9,0
dec	155.972	151.794	9,6	291.045	283.685	9,5
jan	147.476	144.109	9,1	281.538	274.896	9,2
feb	136.936	127.234	8,5	262.871	243.027	8,6
mrt	143.082	139.709	8,8	274.954	265.547	9,0
apr	128.901	124.803	8,0	249.804	241.380	8,1
mei	116.893	118.354	7,2	230.086	230.958	7,5
juni	111.485	114.376	6,9	215.725	220.437	7,0
juli	113.525	109.531	7,0	217.518	209.993	7,1
aug	124.321	124.095	7,7	236.586	233.245	7,7
Totaal	1.618.354	1.572.862		3.071.176	2.980.699	

DHZ-KI = Doe Het Zelf KI, DIY-AI = Do It Yourself-AI

Tabel 14.

rasgroep	Eerste insemin./First insemin.					Totaal insemin./ Total insemin.				
	in 2016	in 2015	in 2014	in 2013	in 2012	in 2016	in 2015	in 2014	in 2013	in 2012
<i>breed</i>	<i>in</i>	<i>in</i>	<i>in</i>	<i>in</i>	<i>in</i>	<i>in</i>	<i>in</i>	<i>in</i>	<i>in</i>	<i>in</i>
	2016	2015	2014	2013	2012	2016	2015	2014	2013	2012
Melkras zwartbont/Black-and-white dairy breeds										
HF	928.514	944.947	907.859	855.998	807.891	1.669.367	1.716.715	1.654.232	1.558.792	1.454.618
FH	1.936	2.010	2.219	2.500	2.445	3.060	3.221	3.528	4.113	3.864
Blaarkop	1.053	823	625	754	936	2.333	1.938	1.597	1.835	2.159
Lakenvelder	261	269	274	354	401	446	407	437	637	624
Overig/Onbekend	1	1	2	19	44	1	12	3	27	90
Melkras roodbont/Red-and-white dairy breeds										
HF	280.404	306.825	315.764	329.547	331.843	503.851	561.973	577.475	601.395	607.943
MRIJ	21.814	26.246	24.624	25.104	25.051	37.238	47.631	42.130	41.502	42.082
Ayshire	251	437	907	1.482	1.356	415	729	1.481	2.342	2.190
Blaarkop	1.859	1.686	2.278	2.297	2.247	4.140	4.066	5.534	5.425	4.894
Brandrood	19	259	268	285	190	32	367	387	422	267
Brown Swiss	12.716	15.558	17.609	20.227	15.469	23.282	27.905	32.225	37.719	28.626
Deens Roodbont	4.504	5.995	5.079	2.822	1.018	7.083	9.811	8.163	4.273	1.585
FH RB	196	236	312	267	347	264	349	457	376	503
Fleckvieh	44.993	48.131	50.884	52.557	43.225	81.791	87.606	92.830	96.774	78.601
Lakenvelder	541	555	583	627	617	867	922	974	1.070	1.008
Montbeliarde	17.291	19.591	20.317	25.243	27.080	31.115	37.509	43.097	75.331	74.451
Normande	142	92	104	152	124	260	135	161	210	214
Noors Roodbont	8.913	10.059	10.482	8.716	7.329	15.892	18.383	19.422	16.415	14.389
Jersey	7.012	6.039	4.370	3.408	2.348	12.024	10.797	7.600	5.929	3.917
Zweeds Roodbont	8.200	8.555	11.302	16.514	20.368	13.169	14.163	19.311	28.852	36.490
Overig/Onbekend	88	61	46	50	65	170	128	91	75	105
Vleesras/ Beef										
Aberdeen Angus	256	170	118	109	53	409	271	227	184	77
Blonde d' Aquitaine	1.123	1.208	1.447	1.473	1.782	1.750	1.873	2.126	2.251	2.732
Belgische Blauwe	272.555	169.285	121.103	102.049	119.229	656.178	427.542	301.117	249.516	291.639
Buffel	58	5	9	15	3	60	5	9	16	3
Charolais	82	136	115	103	115	136	188	159	173	171
Dexter	27	42	32	48	44	44	66	45	72	66
Hereford	367	283	278	264	214	615	430	389	392	313
Limousin	441	501	628	718	711	679	750	918	1.072	1.082
Maine Anjou	57	93	105	94	78	82	150	167	161	127
Marchigiana	37	51	44	45	35	57	88	61	63	73
Parthenaise	11	21	27	25	21	15	38	59	36	32
Piemontese	604	568	695	749	789	1.020	1.041	1.203	1.256	1.325
Verbeterd Roodbont	1.833	1.937	2.284	3.700	2.550	3.018	3.221	3.753	4.023	4.296
Wagyu	121	128	167	96	139	200	189	267	202	274
Overig/Onbekend	74	56	32	43	50	113	80	50	91	84

Tabel 15. De meest gebruikt stieren in 2015/2016
Most used bulls in the Netherlands in 2015/2016

stiercode/ <i>AI-code</i>	naam stier <i>sire name</i>	1e inseminaties boekjaar <i>1e inseminations this year</i>
Melkras zwartbont/Black-and-white dairy breeds		
940556	Stellando RF	53.631
978797	Atlantic	49.915
940889	Danno	32.819
941112	Vitesse	24.983
941280	Startrek	22.013
940429	Titanium	20.964
940892	Rocky	19.576
940956	Mobile	17.878
941328	Bernini	15.612
940118	Goldmar	15.347
940139	Vitality BY	13.337
941470	Final	11.656
940211	G-Force	11.207
941409	Bravo	10.463
765822	Twist	10.421
39393	Big Winner	10.203
767300	Balisto	9.942
940161	Enigma	9.919
978491	Pilot	9.566
940689	Snowfever CD	8.365
Melkras roodbont/Red-and-white dairy breeds		
940421	Fantasy	23.660
941232	Delegate	16.737
977222	Kodak	16.591
978561	Stefan	11.402
979927	Cherokee	8.668
940924	Colorado	8.224
39445	Talentino	8.047
976923	Fidelity	7.308
940336	Reality	6.592
941306	Paloma By	6.522
36837	Outlaw	6.127
941261	Tempest	6.086
MRIJ		
940993	Nowen	1.749
941268	Rex 159	1.407
940840	Marcello	1.327
940106	Koen	1.317
Blaarkop		
941539	Bas 3 (rood)	362
941540	Sunny 4 (zwart)	333
941234	Udo (zwart)	326
Overig		
764716	Braut (Noors Roodbont)	4.293
764745	Rumgo (Fleckvieh)	3.792
765068	Triomphe (Montbeliarde)	3.178
765311	Valfin Jb (Montbeliarde)	3.111
766210	Crasat (Montbeliarde)	3.018
764621	Waldbrand (Fleckvieh)	2.811
767426	Web (Fleckvieh)	2.627
766586	Vr Cigar (Deens Roodbont)	2.477
764445	Sun-Made Vigor (Brown Sw.)	2.410
766021	Wille (Fleckvieh)	2.154
766539	Buckarby (Zweeds Roodbont)	2.057
Vleesstieren/Beef		
766828	Rugulus de la Coue	18.841
767310	Octavin de la Coue	17.919
766809	Elk 23 van de Plashoeve	15.048
767868	Mercure de Petit Rosiere	10.890
767241	Effigif de Bierwa	10.491
767529	Mage des 1000 Fontaines	10.271

Tabel 16. De meest gebruikte stieren tot 1 september 2016

Most used bulls in the Netherlands up to 1 september 2016

stiercode/ <i>AI-code</i>	ras <i>breed</i>	kleur <i>colour</i>	naam stier <i>sire name</i>	1e ins 2015 <i>first ins 2015</i>	alle 1e ins. <i>first ins. Total</i>	totaal ins. <i>total # ins.</i>
14209	HF 7 FH 1	ZB	Skalsumer Sunny Boy	57	970.150	1.596.025
7086	HF 8	ZB	Eastland Cash	53	498.635	798.588
1381	HF 8	ZB	Tops Monitor Legend	21	472.125	791.620
970277	HF 6 MRIJ 2	RB	Kian	949	455.830	783.380
47243	HF 8	ZB	Delta Cleitus Jabot	11	444.734	714.992
19002	PIM 8	EB	Ermenegildo	5	420.265	726.085
22532	HF 8	ZB	Paltzer Sexation Bert	3	406.067	712.533
7183	HF 8	ZB	Etazon Lord Lily	43	387.904	619.922
973318	HF 8	ZB	Delta Olympic	179	368.585	595.110
14040	HF 7 FH 1	ZB	F16 Rocket C	3	361.771	631.597
15421	MRIJ 8	RB	Alva 4	1	358.330	584.996
22533	HF 8	ZB	Freebrook Sexation Amos		340.665	583.451
19009	PIM 8	EB	Elvio	1	330.550	569.251
1879	HF 8	ZB	Long-Haven Scotty ET	1	313.195	515.521
2143	HF 7 MRIJ 1	RB	Marty Red ET		302.809	515.863
970093	HF 8	ZB	Himster Grandprix	38	283.457	479.969
22511	HF 8	ZB	Tops AC Lindy Magic	2	269.748	413.957
12084	HF 8	ZB	Valentin		265.130	432.668
2444	HF 8	ZB	Etazon Celsius	28	259.214	417.768
37104	MRIJ 4 HF 4	RB	Leon		251.313	422.502
48112	PIM 8	EB	Lido		251.170	434.838
978797	HF 8	ZB	Delta Atlantic	49.915	240.958	404.869
1051	HF 8	ZB	Mowry C Bootmaker Bill	1	234.158	250.646
974794	HF 8	ZB	Delta Paramount	1.997	230.531	387.666
976923	HF 7 MRIJ 1	RB	Delta Fidelity	7.308	228.946	371.224
37936	BBL 8	BB	Damocles	59	214.397	394.369
29530	MRIJ 8	RB	Gonda's Mars		205.646	329.241
47838	HF 8	ZB	Delta Lava	1	196.170	335.634
930519	HF 8	ZB	Downalane Cello	7	184.337	293.513
7050	FH 4 HF 4	ZB	String Arko 68		182.770	291.814
17513	MRIJ 8	RB	Tedma		182.271	198.198
19564	MRIJ 8	RB	Werna's Gerard		180.180	288.761
12637	HF 8	ZB	Havep Marconi	1	174.842	275.954
6376	HF 8	ZB	Nordkap		171.584	307.983
22505	HF 8	ZB	Swatara Valley PA Senator		170.261	271.048
502855	HF 8	ZB	Laurenzo	38	168.836	259.548
1053	HF 8	ZB	Flemingdale A Superstar		166.192	190.969
9171	MRIJ 8	RB	Betsie 19 Mars		165.778	268.891
977222	HF 8	RB	Topspeed Kodak	16.591	162.840	265.025
22504	HF 8	ZB	Swatara Valley AC Marquis		161.969	258.825
18302	HF 6 MRIJ 2	RB	Pigeonwood Red ET	1	160.917	256.132
975452	HF 8	ZB	Dudam Surprise	165	158.208	273.297
930106	HF 8	RB	Stadel-Red	43	154.257	244.063
1921	HF 8	ZB	F&G Acres Felix ET		150.288	280.042
1109	HF 8	ZB	Janna's Nehls		148.792	236.984
18060	MRIJ 8	RB	Prins 2		148.453	153.040
29519	MRIJ 8	RB	Roland 52		147.549	169.973
977265	HF 8	ZB	Woudhoeve 1042 Impuls	827	146.762	241.013
2478	HF 8	ZB	Etazon Labelle	7	146.177	226.236
50444	HF 8	ZB	Holim Tornado		145.405	282.864
108727	HF 8	ZB	Ralma O-Man Cf Cricket-ET	2.781	145.124	241.262
35538	HF 8	RB	Franko	1	141.011	227.167
7388	HF 8	ZB	Archibald	32	139.380	296.767
770453	HF 8	ZB	Lucky Mike	43	138.202	203.312
15780	MRIJ 8	RB	Roland 11		137.836	241.380
940556	HF 8	ZB	Batenburg G. Stellando	53.631	137.522	229.357
22542	HF 8	ZB	Budjon Chaser		134.442	229.049
8206	FH 8	ZB	Sudhoekster Nestor		134.069	136.591
502216	HF 8	ZB	Etazon Slogan	2	133.657	227.493
35473	HF 8	ZB	Adams Bros Cockney Pilot	14	133.436	182.914
1051	HF 8	ZB	Keystone Ivan Silver		132.913	159.307
977267	HF 8	ZB	Dt Improver	641	130.211	238.659
14083	HF 8	ZB	Thonyma Gambler	2	129.820	214.570
976075	HF 8	ZB	Beekmanshoeve Bertil	296	126.413	203.162
5145	FH 8	ZB	Pan 145		124.786	129.719
501340	HF 8	ZB	Holim Boudewijn	3	122.885	192.298
1487	HF 8	ZB	Oudkerker Constantijn	3	120.837	224.897
26387	HF 8	ZB	Mapel Wood Ideal	2	120.809	232.731
5101	FH 8	ZB	Kastanje Frans 101	2	120.743	178.998

Tabel 17. Aantal eerste inseminaties vleesstieren
Number of first inseminations with beef bulls

Jaar	totaal aantal eerste ins.	aantal eerste ins. vleesstieren	percentage vleesstieren t.o.v. totaal
<i>Year</i>	<i># first ins.</i>	<i># first ins. with beef bulls</i>	<i>percentage beef from total</i>
2016	1.618.354	277.646	17,2
2015	1.572.862	174.486	11,1
2014	1.502.992	127.084	8,5
2013	1.457.146	108.252	7,4
2012	1.416.207	125.813	8,9
2011	1.407.376	140.893	10,0
2010	1.407.018	126.137	9,0
2009	1.401.176	99.313	7,1
2008	1.385.793	80.456	5,8
2007	1.340.193	117.885	8,8
2006	1.342.068	141.448	10,5
2005	1.368.543	159.134	11,6
2004	1.430.994	160.618	11,2
2003	1.421.463	135.589	9,5
2002	1.433.759	121.203	8,5
2001	1.464.657	113.557	7,8
2000	1.571.844	130.487	8,3
1999	1.609.251	103.662	6,4
1998	1.659.610	88.651	5,3
1997	1.659.496	84.506	5,1
1996	1.739.447	92.399	5,3
1995	1.753.797	113.512	6,5
1994	1.757.556	142.932	8,1
1993	1.834.659	174.153	9,5
1992	1.847.702	215.257	11,6
1991	1.911.584	286.681	15,0
1990	1.912.865	272.111	14,2
1989	1.898.539	242.435	12,8
1988	1.877.718	234.720	12,5
1987	1.931.943	210.523	10,9
1986	2.068.757	96.111	4,6
1985	2.167.601	83.571	3,9

4. Melkproductieregistratie/Milk recording

4.1. Deelname aan de melkproductieregistratie/participation in milk recording

Tabel 18. Aantal bedrijven met melk- en kalfkoeien en het aantal melk- en kalfkoeien per 1 april (cijfers 2016 zijn voorlopig)

Number of dairy herds and the number of dairy cows on 1 April (data 2016 are preliminary)

jaar	melk- en kalfkoeien per 1 april*	aantal bedrijven met melk- en kalfkoeien per 1 april*	aantal melkkoeien t.o.v. voorafgaand jaar	gem. aantal melk- en kalfkoeien per bedrijf	% MPR- koeien	MPR-bedrijven in % van alle bedrijven
year	# dairy cows on 1 April	# dairy herds on 1 April	# dairy cows compared to last year	average # cows per herd	% milk- recorded cows	% milkrecord herds from total
2016	1.742.660	17.870	121.090	97,5	92,3	88,4
2015	1.621.570	18.270	49.283	88,8	94,2	88,0
2014	1.572.287	18.581	19.368	84,6	91,5	85,8
2013	1.552.919	18.665	68.928	83,2	89,7	84,5
2012	1.483.991	18.682	14.271	79,4	89,3	85,2
2011	1.469.720	19.247	-8.915	76,4	88,6	84,1
2010	1.478.635	19.805	-10.436	74,7	88,1	81,7
2009	1.489.071	20.268	22.937	73,5	86,8	81,0
2008	1.466.134	20.750	52.968	70,7	88,7	81,0
2007	1.413.166	21.313	-6.572	66,3	90,9	80,2
2006	1.419.738	22.302	-13.484	63,7	86,3	77,6
2005	1.433.222	23.527	-37.367	60,9	84,3	75,7
2004	1.470.589	24.332	-7.177	60,4	85,4	79,4
2003	1.477.766	25.004	-7.765	59,1	85,3	78,8
2002	1.485.531	26.396	-60.292	56,3	84,0	77,8
2001	1.545.823	27.926	41.726	55,4	85,1	77,1
2000	1.504.097	29.467	-84.392	51,0	82,1	75,7
1999	1.588.489	31.719	-22.141	50,1	81,4	74,5
1995	1.707.857	37.465	-	45,6	79,7	71,0
1990	1.877.684	46.977	-	40,0	74,5	64,2
1985	2.366.570	57.995	-	40,8	76,6	60,6
1980	2.356.013	67.165	-	35,1	68,6	50,7
1975	2.216.593	91.560	-	24,2	61,5	45,3
1970	1.896.000	122.345	-	15,5	59,0	44,1
1965	1.722.729	155.000	-	11,1	65,2	49,0
1960	1.628.391	183.000	-	8,9	66,7	51,0
1955	1.509.715	197.000	-	7,7	71,9	46,0
1950	1.518.091	208.000	-	7,3	50,4	33,0

* Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) National Count

Tabel 19. Deelname aan de MPR landelijk, peildatum 1 juli 2016
Participation in the milk recording on 1 July 2016

jaar	MPR-koeien	bedrijven met MPR- koeien	gem. aantal MPR-koeien per bedrijf	MPR-koeien t.o.v. voorgaand jaar
<i>year</i>	<i># milk- recorded cows</i>	<i># milk- recorded herds</i>	<i>average # milk- recorded cows per herd</i>	<i># milkcows compared to last year</i>
2016	1.608.984	15.802	101,8	81.417
2015	1.527.567	16.078	95,0	88.831
2014	1.438.736	15.941	90,3	45.471
2013	1.393.265	15.776	88,3	68.121
2012	1.325.144	15.920	83,2	22.543
2011	1.302.601	16.180	80,5	10.223
2010	1.292.378	16.419	78,7	-8.537
2009	1.300.915	16.808	77,4	16.684
2008	1.284.231	17.103	75,1	58.505
2007	1.225.726	17.300	70,9	17.208
2006	1.208.518	17.806	67,9	-1.789
2005	1.210.307	18.599	65,1	-62.045
2004	1.255.528	19.324	65,0	-16.824
2003	1.272.352	19.701	64,0	24.110
2002	1.248.242	20.538	60,8	-67.942
2001	1.316.184	21.523	61,2	80.683
2000	1.235.501	22.292	55,4	-57.828
1999	1.293.329	23.640	54,7	-8.788
1998	1.302.117	24.675	52,8	29.218
1995	1.361.897	26.599	51,2	47.495
1990	1.399.742	30.141	46,4	-
1985	1.780.656	34.455	51,7	-
1980	1.617.255	34.025	47,5	-
1975	1.362.882	41.470	32,9	-
1970	1.122.676	53.938	20,8	-
1965	1.085.980	75.212	14,4	-
1960	1.085.106	93.764	11,6	-
1955	934.208	90.131	10,4	-
1950	764.525	69.302	11,0	-

Tabel 20. Deelname aan de melkproductieregistratie en frequentie, peildatum 1 juli 2016

Participation in different milkrecording and frequency, on 1 July 2016

jaar year	aantal MPR-koeien # rec. cows	% koeien MPR/systeem % cows/recording system				# MPR-bedrijven # rec. milkherds	% bedrijven/MPR-systeem % herds/recording system			
		3-wk	4-wk	5-wk	6-wk		3-wk	4-wk	5-wk	6-wk
2016	1.608.984	0,4	31,2	7,0	61,4	15.802	0,6	34,9	7,2	57,4
2015	1.527.567	0,5	34,1	7,0	58,4	16.078	0,7	37,7	7,1	54,5
2014	1.438.736	0,5	36,3	7,1	56,1	15.941	0,7	40,1	7,1	52,1
2013	1.393.265	0,8	38,9	7,3	53,0	15.776	0,9	43,0	7,3	48,8
2012	1.325.144	0,7	41,7	7,1	50,5	15.920	1,0	45,5	7,0	46,5
2011	1.302.601	0,8	44,4	6,9	47,9	16.180	1,2	48,1	6,9	43,8
2010	1.292.378	0,9	46,2	6,7	46,1	16.419	1,3	49,9	6,7	42,1
2009	1.300.915	1,0	49,1	6,6	43,3	16.808	1,5	52,5	6,4	39,6
2008	1.284.231	1,3	52,1	6,9	39,7	17.103	1,8	55,4	6,1	36,7
2007	1.225.726	1,4	53,6	6,1	38,9	17.300	2,0	56,6	5,9	35,5
2006	1.208.337	1,7	54,7	5,8	37,8	17.803	2,2	57,6	5,6	34,6
2005	1.210.307	2,0	56,3	5,4	36,3	18.599	2,6	58,9	5,2	33,3
2000	1.235.501	5,0	64,1	3,5	27,4	22.292	6,1	65,3	3,3	25,3
1995	1.361.879	11,6	69,2	-	19,2	26.599	13,3	68,8	-	17,9
1990	1.399.742	40,6	59,4	-	-	30.141	40,6	59,4	-	-

4.2. Gemiddelde melkproductie/Average milk production

Tabel 21. Rollend Jaargemiddelde/Rolling herd average
Gemiddelde melkproductie per jaar en provincie
Average production per year and by province
 1 september 2015 - 31 augustus 2016

jaar	aantal bedrijven	koeien per bedrijf	lft	kg melk	% vet	% eiw	kg vet	kg eiw	kg v+e	EJR#
year	# herds	cows/herd	age at calving	kg milk	% fat	% prot	kg fat	kg prot	kg f+p	EAR#
2016	14.951	101	4.07	8.663	4,38	3,55	380	307	687	1968*
2015	15.104	93	4.07	8.373	4,34	3,55	364	297	661	2124
2014	15.155	90	4.08	8.376	4,33	3,53	363	296	659	2115
2013	15.301	87	4.08	8.217	4,39	3,55	361	291	652	2096
2012	15.606	82	4.07	8.335	4,38	3,54	365	295	660	2120
2011	16.048	80	4.08	8.387	4,40	3,54	369	397	666	2141
2010	16.455	78	4.08	8.344	4,38	3,53	365	295	660	2119
2009	16.841	77	4.09	8.218	4,35	3,52	358	289	647	2077
2008	17.112	74	4.09	8.152	4,37	3,52	356	287	643	2065
2007	17.557	70	4.09	8.197	4,37	3,51	358	288	646	2072
2006	18.368	67	4.09	8.127	4,41	3,51	358	285	643	2063
2005	19.033	65	4.09	8.029	4,42	3,52	355	282	638	2036
2004	19.658	65	4.08	7.807	4,45	3,51	347	274	621	1983

provincie	aantal bedrijven	koeien per bedrijf	lft	kg melk	% vet	% eiw	kg vet	kg eiw	kg v+e	EJR
province	# herds	cows/herd	age at calving	kg milk	% fat	% prot	kg fat	kg prot	kg f+p	EAR
Zeeland	187	113	4.04	9.555	4,26	3,52	407	336	743	2138
Flevoland	258	139	4.05	9.103	4,36	3,53	397	322	719	2058
Noord Brabant	1.995	108	4.04	9.061	4,36	3,55	395	322	717	2056
Limburg	468	106	4.05	8.850	4,35	3,54	385	314	699	2003
Gelderland	2.600	91	4.07	8.676	4,41	3,56	382	309	691	1980
Overijssel	2.776	91	4.07	8.639	4,42	3,56	382	308	690	1974
Friesland	2.258	114	4.08	8.509	4,38	3,56	372	303	675	1936
Drenthe	971	112	4.07	8.541	4,38	3,53	374	301	675	1935
Noord-Holland	789	94	4.09	8.548	4,35	3,54	372	302	674	1933
Groningen	775	122	4.07	8.405	4,41	3,53	371	297	668	1909
Utrecht	891	83	4.09	8.431	4,37	3,53	369	297	666	1907
Zuid-Holland	983	88	4.10	8.392	4,33	3,52	364	295	659	1889

EJR = economisch jaarresultaat
 EAR = economic annual result

*) Voor de berekening van het EJR is vanaf dit jaar gebruikgemaakt van aangepaste wegingsfactoren, waardoor geen rechtstreekse vergelijking met voorgaande jaren mogelijk is.

From this year for the calculation of the EAR have been used custom weights allowing no direct comparison with previous years.

Tabel 22. Gemiddelde geregistreerde melkproductie per lactatie
Average production per lactation of the milkrecorded cows

jaar	aantal koeien *)	lft	dgn	kg melk	% vet	% eiwit	kg vet	kg eiwit	kg v+e	EJR#
year	# cows	age	days	kg milk	% fat	% prot	kg fat	kg prot	kg f+p	EAR#
2016	1.045.941		351	9.442	4,35	3,55	411	335	746	1904
2015	960.823		352	9.355	4,32	3,53	404	330	734	2091
2014	949.172		353	9.330	4,36	3,54	407	330	737	2096
2013	905.385		355	9.339	4,37	3,53	408	330	738	2080
2012	860.597		356	9.503	4,37	3,54	415	336	751	2112
2011	852.797		355	9.537	4,36	3,53	416	337	753	2120
2010	867.740		353	9.400	4,34	3,52	408	331	739	2080
2005	869.900		345	8.867	4,42	3,51	392	311	703	1988
2000	1.127.155		336	8.418	4,37	3,48	368	293	661	-
1995	1.205.652		328	7.508	4,46	3,50	335	263	598	-
1990	1.304.667		312	6.873	4,38	3,46	300	238	538	-
1985	1.711.244		304	5.559	4,16	3,39	231	188	419	-
1980	1.452.407		311	5.466	4,05	3,38	221	185	406	-
1975	1.227.650		307	4.902	3,98	3,40	195	167	362	-
1970	823.901		305	4.639	3,96	3,33	184	154	338	-
1965	782.084		304	4.370	3,95	3,35	173	146	319	-
1960	765.773		306	4.420	3,85	3,34	170	148	318	-
1955	630.290		308	4.118	3,78	-	156	-	-	-
1950	394.943		306	4.110	3,66	-	150	-	-	-
2016										
Vaarzen	357.277	2.02	349	8.334	4,33	3,54	361	295	656	1697
2de kalf	264.039	3.03	349	9.609	4,35	3,60	418	346	764	1964
3de kalf	185.901	4.04	352	10.262	4,36	3,56	447	365	812	2063
4de kalf	117.908	5.05	355	10.411	4,36	3,53	454	367	821	2063
>= 5de kalf	120.816	7.05	356	10.145	4,37	3,49	443	354	797	1985
zwartbont	770.008	3.10	353	9.730	4,31	3,54	419	344	763	1942
roodbont	219.598	3.10	345	8.714	4,51	3,63	393	316	709	1827
vlees	1.134	3.07	335	8.001	4,30	3,54	344	283	627	1644
onbekend	51.962	3.10	345	8.348	4,34	3,53	362	295	657	1686
Afgevoerde koeien	409.540	4.11	247	6.736	4,36	3,50	294	236	530	

*) het aantal koeien dat in 2005 - 2016 opnieuw heeft gekalfd
aantal koeien van 2005 - 2016 is niet vergelijkbaar met die van 2000 en eerder,
niveau melkproductie is wel vergelijkbaar
aantal was eerder inclusief afgevoerde koeien met minimaal 200 dagen
number of cows in 2005/2016 cannot be compared to numbers from previous years

EJR = economisch jaarresultaat
EAR = economic annual result

#) Voor de berekening van het EJR is vanaf dit jaar gebruikgemaakt van aangepaste wegingsfactoren,
waardoor geen rechtstreekse vergelijking met voorgaande jaren mogelijk is.
*From this year for the calculation of the EAR have been used custom weights allowing no direct
comparison with previous years.*

Tabel 23. Gemiddelde lactatieproductie van stamboek- en niet stamboekkoeken*Average lactation production of pedigree and non-pedigree cows*

jaar	aantal *) koeien	dgn	kg melk	% vet	% eiw	kg vet	kg eiw	kg v+e	EJR#
year	# cows	days	kg milk	% fat	% prot	kg fat	kg prot	kg f+p	EAR#

Stamboek/Pedigree (S)

2016	908.914	351	9.540	4,35	3,55	415	339	754	1925
2015	836.541	352	9.453	4,32	3,53	408	334	742	2115
2014	826.081	353	9.429	4,36	3,54	411	333	744	2119
2013	787.189	356	9.448	4,36	3,54	412	334	746	2104
2012	749.650	356	9.622	4,36	3,53	420	340	760	2138
2011	747.437	355	9.658	4,37	3,53	422	341	763	2146
2010	764.715	354	9.515	4,34	3,52	413	335	748	2104
2005	781.619	346	8.983	4,42	3,51	397	315	712	2012
2004	817.994	347	8.903	4,40	3,49	392	311	703	2069
2000	1.002.539	337	8.537	4,37	3,48	373	297	670	-
1995	1.018.248	329	7.657	4,46	3,50	341	268	609	-
1990	1.071.159	312	6.983	4,39	3,46	306	241	547	-

Niet stamboek/Non pedigree (C)

2016	137.027	349	8.792	4,34	3,54	382	311	693	1764
2015	124.281	351	8.696	4,32	3,52	376	306	682	1932
2014	123.091	351	8.666	4,36	3,53	378	306	684	1942
2013	118.196	353	8.616	4,38	3,53	377	304	681	1919
2012	110.947	352	8.697	4,38	3,53	381	307	688	1936
2011	105.360	350	8.676	4,37	3,53	379	306	685	1934
2010	103.025	348	8.548	4,35	3,52	372	301	673	1899
2005	88.281	337	7.836	4,42	3,50	346	274	620	1768
2004	88.418	337	7.733	4,40	3,48	340	269	609	1733
2000	124.616	330	7.461	4,37	3,47	326	259	585	-
1995	187.404	324	6.702	4,43	3,50	297	235	532	-
1990	233.508	309	6.350	4,28	3,44	272	218	490	-

EJR = economisch jaarresultaat

EAR = economic annual result

*) het aantal koeien dat in 2003 - 2016 opnieuw heeft gekalfd
aantal van 2003 - 2016 is niet vergelijkbaar met die van 2002 en eerder,
aantal was eerder inclusief afgevoerde koeien met minmaal 200 dagen
number of cows in 2003 / 2016 cannot be compared to numbers from previous years

#) Voor de berekening van het EJR is vanaf dit jaar gebruikgemaakt van aangepaste
wegingsfactoren, waardoor geen rechtstreekse vergelijking met voorgaande jaren mogelijk is.
*From this year for the calculation of the EAR have been used custom weights allowing no direct
comparison with previous years.*

Tabel 24. Gemiddelde 305-dagenproductie van de stamboekkoeien per melkras*Average production in 305 days of pedigree cows per breed*

jaar	aantal koeien	dgn	kg melk	% vet	% eiw	kg vet	kg eiw	kg v+e	EJR#
year	# cows	days	milk kg	fat %	prot %	fat kg	prot kg	f+p kg	EAR#
Melkras zwartbont/Black-and-white dairy breeds									
2016	706.288	305	8.867	4,26	3,48	378	309	687	1950
2015	652.753	305	8.784	4,22	3,46	371	304	675	2139
2014	648.905	305	8.735	4,27	3,47	373	303	676	2142
2013	621.486	305	8.722	4,28	3,46	373	302	675	2125
2012	594.248	305	8.857	4,28	3,47	379	307	686	2159
2011	593.233	305	8.908	4,27	3,46	380	308	688	2167
2010	608.312	305	8.804	4,25	3,45	374	304	678	2126
2005	620.777	305	8.469	4,35	3,45	368	292	660	2046
2000	761.035	305	8.222	4,30	3,43	353	282	635	-
1995	708.218	305	7.584	4,44	3,46	337	262	599	-
1990	739.220	305	7.122	4,42	3,43	315	244	559	-
1985	814.190	305	5.765	4,23	3,38	244	195	439	-
Melkras roodbont/Red-and-white dairy breeds									
2016	198.809	305	8.093	4,46	3,58	361	290	639	1839
2015	180.641	305	7.987	4,43	3,57	354	285	639	2032
2014	174.528	305	7.944	4,48	3,58	356	284	640	2036
2013	163.483	305	7.940	4,48	3,58	356	284	640	2025
2012	153.487	305	8.071	4,48	3,56	363	288	651	2062
2011	152.441	305	8.101	4,55	3,62	365	289	654	2067
2010	154.936	305	7.992	4,48	3,55	358	284	642	2022
2005	154.926	305	7.539	4,52	3,54	341	267	608	1885
2000	234.732	305	7.277	4,45	3,53	324	257	581	-
1995	269.974	305	6.661	4,40	3,55	293	236	529	-
1990	303.691	305	6.359	4,27	3,50	271	222	493	-
1985	331.005	305	5.442	4,06	3,43	221	187	408	-
Totaal/Total									
2016	954.129	305	8.658	4,31	3,51	373	304	677	1913
2015	874.842	305	8.573	4,27	3,49	366	299	665	2102
2014	862.472	305	8.530	4,31	3,49	368	298	666	2104
2013	822.880	305	8.523	4,32	3,48	368	297	665	2090
2012	783.567	305	8.659	4,32	3,48	374	301	675	2124
2011	776.312	305	8.710	4,32	3,48	376	303	679	2132
2010	794.751	305	8.603	4,29	3,48	369	299	668	2091
2005	790.387	305	8.267	4,38	3,46	362	286	648	2011
2000	1.002.539	305	7.999	4,33	3,45	347	276	623	-
1995	1.018.248	305	7.304	4,44	3,48	324	254	578	-
1990	1.071.159	305	6.897	4,38	3,45	302	238	540	-

*) het aantal koeien dat in 2005 - 2016 opnieuw heeft gekalfd
aantal van 2005 - 2016 is niet vergelijkbaar met die van 2000 en eerder,
aantal was eerder inclusief afgevoerde koeien met minmaal 200 dagen
number of cows in 2005 / 2016 cannot be compared to numbers from previous years

#) Voor de berekening van het EJR is vanaf dit jaar gebruik gemaakt van aangepaste
wegingsfactoren, waardoor geen rechtstreekse vergelijking met voorgaande jaren mogelijk is.
*From this year for the calculation of the EAR have been used custom weights allowing no direct
comparison with previous years.*

Tabel 25. Gemiddelde 305-dagenproductie van de stamboekkoeien per ras*Average production in 305 days of pedigree cows per breed*

jaar	aantal koeien	dgn	kg melk	% vet	% eiw	kg vet	kg eiw	kg v+e
year	# cows	days	kg milk	% fat	% prot	kg fat	kg prot	kg f+p
HF								
2016	637.033	305	8.938	4,25	3,48	380	311	691
2015	597.312	305	8.849	4,23	3,46	374	306	680
2014	601.038	305	8.785	4,27	3,47	375	305	680
2013	579.768	305	8.767	4,27	3,46	374	303	677
2012	558.427	305	8.898	4,27	3,46	380	308	688
2010	574.740	305	8.832	4,25	3,45	375	305	680
2005	552.125	305	8.514	4,34	3,45	369	293	663
2000	566.057	305	8.319	4,28	3,42	356	285	641
FH								
2016	673	305	6.307	4,44	3,57	280	225	505
2015	708	305	6.274	4,45	3,55	279	223	502
2014	727	305	6.155	4,48	3,54	276	218	494
2013	698	305	6.306	4,49	3,55	283	224	507
2012	705	305	6.428	4,50	3,56	289	229	518
2010	859	305	6.314	4,50	3,55	284	224	508
2005	1.443	305	6.398	4,48	3,54	286	226	513
2000	3.000	305	6.445	4,45	3,51	287	226	513
HF Rood/Red								
2016	135.657	305	8.362	4,46	3,59	373	300	673
2015	125.540	305	8.248	4,44	3,55	366	293	659
2014	122.246	305	8.187	4,49	3,57	368	292	660
2013	114.134	305	8.179	4,49	3,56	367	291	658
2012	105.528	305	8.310	4,50	3,56	374	296	670
2010	101.416	305	8.228	4,48	3,55	369	292	661
2005	66.546	305	7.714	4,53	3,52	349	272	621
2000	31.710	305	7.663	4,44	3,49	340	267	607
MRIJ								
2016	7.527	305	6.560	4,45	3,69	292	242	534
2015	7.419	305	6.438	4,41	3,67	284	236	520
2014	7.515	305	6.464	4,44	3,65	287	236	523
2013	7.238	305	6.441	4,44	3,66	286	236	522
2012	7.041	305	6.535	4,42	3,66	289	239	528
2010	7.441	305	6.416	4,36	3,65	280	234	514
2005	8.173	305	6.282	4,39	3,60	276	226	502
2000	22.441	305	6.485	4,34	3,54	282	230	512

*) het aantal koeien dat in 2005 - 2016 opnieuw heeft gekalfd
aantal van 2005 - 2016 is niet vergelijkbaar met die van 2000 en eerder,
aantal was eerder inclusief afgevoerde koeien met minmaal 200 dagen
number of cows in 2005 / 2016 cannot be compared to numbers from previous years

Tabel 26. Lactatie productie Stamboekkoeien

Rasgemiddelden periode: 1 september 2015 - 31 augustus 2016

1e regel: lactatiegemiddelden/ 2e regel: 305-dagen productie

*Average milk production of pedigree cows by breed**1 st line: per lactation / 2nd line: 305-days production*

Rasgroep	aantal koeien	dagen	kg melk	% vet	% eiwit	kg vet	kg eiwit	kg v+e	EJR#
	# cows	days	kg milk	% fat	% prot	kg fat	kg prot	kg f+p	EAR#
Zwartbonten '15-'16	706.288	353	9.765	4,31	3,53	421	345	766	1950
		305	8.867	4,26	3,48	378	309	687	
Roodbonten '15-'16	198.809	345	8.762	4,51	3,63	395	318	713	1839
		305	8.093	4,46	3,58	361	290	651	
HF Zwartbont	637.033	354	9.859	4,31	3,53	425	348	773	1958
		305	8.938	4,25	3,48	380	311	691	
HF Roodbont	135.657	349	9.106	4,52	3,62	412	330	742	1891
		305	8.362	4,46	3,59	373	300	673	
MRIJ	7.527	332	6.923	4,49	3,71	311	257	568	1499
		305	6.560	4,45	3,69	292	242	534	
MRIJ 50 - 75%	8.484	335	7.473	4,51	3,67	337	274	611	1600
		305	7.050	4,45	3,63	314	256	570	
FH ZB	631	342	6.884	4,49	3,62	309	249	558	1431
		305	6.393	4,43	3,57	283	228	511	
FH RB	42	334	5.312	4,67	3,58	248	190	438	1088
		305	5.019	4,60	3,55	231	178	409	
Blaarkop zwart	319	329	5.687	4,47	3,60	254	205	459	1213
		305	5.411	4,42	3,57	239	193	432	
Blaarkop rood	504	325	6.042	4,34	3,64	262	220	482	1288
		305	5.804	4,31	3,62	250	210	460	
Jersey	1.407	338	6.265	5,84	4,17	366	261	627	1599
		305	5.823	5,79	4,12	337	240	577	
Jersey 50 - 75%	1.120	337	7.759	5,01	3,76	389	292	681	1762
		305	7.257	4,97	3,73	361	271	632	
Montbeliarde	1.455	334	7.818	4,28	3,53	335	276	611	1632
		305	7.358	4,27	3,51	314	258	572	
Montbeliarde 50 - 75%	10.194	331	8.521	4,33	3,54	369	302	671	1794
		305	8.081	4,29	3,53	347	285	632	
Brown Swiss	258	341	8.032	4,67	3,67	375	295	670	1710
		305	7.422	4,62	3,64	343	270	613	
Brown Swiss 50 - 75%	9.175	335	8.607	4,45	3,61	383	311	694	1846
		305	8.060	4,42	3,59	356	289	645	
Fleckvieh	1.432	317	7.290	4,29	3,55	313	259	572	1580
		305	7.076	4,28	3,53	303	250	553	
Fleckvieh 50 - 75%	23.891	323	8.100	4,40	3,56	356	288	644	1759
		305	7.793	4,36	3,54	340	276	616	
Noors Roodbont 50 - 75%	4.640	328	8.293	4,37	3,59	362	298	660	1791
		305	7.908	4,34	3,57	343	282	625	
Zweeds Roodbont 50 - 75%	10.261	330	8.118	4,56	3,61	370	293	663	1780
		305	7.709	4,53	3,58	349	276	625	
Brandrode rund	49	317	4.688	4,16	3,41	195	160	355	961
		305	4.615	4,18	3,42	193	158	351	
Lakenvelder	18	285	4.310	4,06	3,27	175	141	316	848

#) Voor de berekening van het EJR is vanaf dit jaar gebruikgemaakt van aangepaste wegingsfactoren, waardoor geen rechtstreekse vergelijking met voorgaande jaren mogelijk is.
From this year for the calculation of the EAR have been used custom weights allowing no direct comparison with previous years.

Tabel 27.

Overzicht top 25 bedrijven gesorteerd op EJR

Top 25 herds with the highest production ranked on EAR

1 september 2015 - 31 augustus 2016

naam veehouder	woonplaats	aantal koeien	365 dagen productie/365 days production								EJR
			lft	kg melk	% vet	% eiwit	kg vet	kg eiwit	kg v + e	2/3x daags	
<i>name farmer</i>	<i>location</i>	<i># cows</i>	<i>age of calving</i>	<i>kg milk</i>	<i>% fat</i>	<i>% prot.</i>	<i>kg fat</i>	<i>kg prot.</i>	<i>f + p</i>	<i>day</i>	<i>EAR</i>
1 Zuivelboerderij Wismans-van Fessem	Oosterhout Nb	75	4.03	12.970	4,04	3,51	524	455	979	A	2845
2 Mts P & W A Bosscha-Alves	Bant	64	4.02	12.941	3,92	3,51	507	454	961	A	2808
3 J J M Nieuwenhuizen	Zevenhoven	126	4.09	12.803	4,12	3,43	528	439	967	A	2789
4 Mts J E M & J V G Welles-Luijten	De Krim	72	5.02	11.981	4,29	3,66	514	438	952	2	2750
5 Mts G J & A W Holmer-Hesselink	Laren Gld	81	4.05	12.897	3,92	3,39	506	437	943	3	2740
6 Landbouwbedrijf van Creij BV	Landhorst	190	4.06	12.228	4,24	3,49	519	427	946	2	2722
7 H Agema	Kollumerpomp	95	5.01	12.531	4,16	3,37	521	423	944	2	2712
8 Vof W G & A H Veldhuizen	Voorthuizen	61	4.06	12.490	4,08	3,42	510	427	937	A	2706
9 W J van de Bunt	Nieuwer ter Aa	61	4.02	12.417	3,99	3,45	495	429	924	2	2683
10 J H A Gooskens	Hoogeloon	53	4.07	11.009	4,83	3,76	532	414	946	2	2683
11 Mts J L M & H M J Verhoeven-Geboers	Liessel	167	3.10	12.153	4,09	3,51	498	427	925	A	2680
12 Melkveebedrijf van Berkum	Elahuizen	227	4.04	12.474	3,76	3,50	469	437	906	3	2668
13 J C M en N Frijters-Bos	Venhorst	62	4.04	11.923	4,14	3,58	494	426	920	A	2667
14 J de Koning	Schijndel	118	4.07	11.958	4,22	3,48	505	416	921	A	2652
15 Mts Y J & J G de Haan-de Vries	Hemrik	93	4.10	12.301	3,89	3,48	479	428	907	3	2651
16 P A M Wielens	Haaksbergen	23	4.03	11.229	4,42	3,75	496	421	917	2	2645
17 Vof Jongsteins	Hoogblokland	112	4.11	12.804	3,62	3,36	464	430	894	3	2634
18 Mts A J & R A Groot Roessink-Wijnbergen	Lochem	96	4.04	11.416	4,50	3,57	514	407	921	2	2628
19 Mts Eelman	Oosterend Nh	122	4.07	11.293	4,57	3,57	517	404	921	2	2621
20 J M P M & M J A C van Tiggelen	Espel	47	4.07	11.723	4,22	3,53	495	414	909	2	2620
21 Mts O B & S de Vlieger	Ouwerkerk	56	5.02	11.698	4,16	3,57	486	417	903	2	2614
22 Vof Raijmakers van Zeeland	Milheeze	147	4.02	11.377	4,41	3,60	502	409	911	A	2613
23 Fa P en W Galama	Friens	193	5.01	11.570	4,27	3,56	494	412	906	3	2610
24 Mts C & C Krooneman	't Harde	49	4.11	11.736	4,22	3,50	495	410	905	2	2607
25 Vof A Bikker	Noordeloos	72	4.11	11.404	4,25	3,63	485	414	899	2	2600

A: automatisch melksysteem

A: automatic milking system

Tabel 28.

Top-tien van bedrijven met de hoogste levensproductie kg vet en eiwit bij afvoer

minimum 10 afgevoerde koeien in per bedrijf in 2016

*Top-ten farms with the highest lifetime yield kg fat and protein at culling**minimum 10 cows culled in 2016*

naam	woonplaats	aantal koeien	levens dagen <i>herdlife</i>	droog dagen <i>days</i>	lactatie dagen <i>milking</i>	kg melk	kg melk per dag <i>kg milk</i>	levensprod. kg v+e <i>lifetime yield</i>	aantal lactaties
<i>name farmer</i>	<i>location</i>	<i># cows</i>	<i>days</i>	<i>dry</i>	<i>days</i>	<i>kg milk</i>	<i>per day</i>	<i>kg f+p</i>	<i># lact.</i>
1 A J Rosegaar	Pesse	16	3.722	449	2.533	79.675	36,3	6.262	7,9
2 Mts P & I Detert Oude Weme	Deurningen	10	3.132	288	2.116	66.125	30,9	5.381	6,0
3 C D Kortleve	Noordeloos	17	3.395	325	2.320	68.226	29,6	5.257	5,9
4 Mts J & J Hettinga-vd Meer	Terherne	10	3.631	412	2.451	65.913	35,0	5.200	7,0
5 Mts J W & I M Knoef-Hendriksen	Geesteren Ov	23	2.948	332	1.814	66.058	32,1	5.193	5,0
6 Maatschap Vollebregt	Achthuizen	10	3.337	344	2.272	67.062	31,9	5.192	6,2
7 Mts E & I ten Have-Weenink	Zieuwent	11	2.871	280	1.851	69.546	27,7	5.160	5,2
8 Mts Praas	Dalfsen	24	3.433	339	2.345	65.558	30,9	5.130	6,8
9 Fa P P M Steur	Spierdijk	13	3.433	308	2.330	66.035	31,0	5.125	5,9
10 Mts Asbreuk	Haaksbergen	13	2.993	243	1.869	62.065	29,5	4.879	5,2

Tabel 29. Overzicht grenzen EJR voor koeien en bedrijven in 2016
EAR levels for cows and herds in 2016

Top X % van de koeien begint bij <i>Top X % of cows starts at</i>				Top X % bedrijven begint bij <i>Top X % of herds starts at</i>	
rasgroep <i>breed</i>	pariteit <i>pariteit</i>	10% EJR <i>EAR</i>	50% gem EJR <i>EAR</i>	top	EJR <i>EAR</i>
zwartbont black-and-white	1	2.113	1.731	10%	2.243
	2	2.448	2.014	20%	2.148
	3	2.562	2.111	30%	2.080
	4	2.568	2.112	40%	2.020
	>=5	2.498	2.033	50%	1.963
roodbont red-and-white	1	2.008	1.641	60%	1.899
	2	2.332	1.909	70%	1.828
	3	2.455	2.007	80%	1.734
	4	2.464	2.008	90%	1.587
	>=5	2.408	1.948		

Tabel 30. Levensproductie van groepen bedrijven
Bedrijfsgemiddelden 2016 per categorie
Lifetime yields

Aanwezig <i>Present</i>						
Levensproductie van de aanwezige koeien op 31 augustus 2016 <i>Lifetime yields of cows present on farm, 31 August 2016</i>						
melk						
categorie <i>category - top X%</i>	lft <i>age</i>	dagen <i>productive days</i>	kg melk <i>kg milk</i>	kg vet <i>kg fat</i>	kg eiwit <i>kg protein</i>	kg v+e <i>kg f+p</i>
0 tot 10 %	5.10	965	23.164	1.015	817	1.832
10 tot 30 %	5.00	882	23.104	1.006	813	1.820
30 tot 50 %	4.08	805	21.700	943	763	1.706
50 tot 70 %	4.05	744	20.402	885	718	1.602
70 tot 90 %	4.02	676	18.862	816	664	1.480
90 tot 100 %	3.10	564	15.736	677	552	1.229

Afgevoerd <i>Culled</i>						
Levensproductie van de koeien die in het boekjaar 2015 - 2016 zijn afgevoerd <i>Lifetime yields of cows culled in 2015/2016</i>						
melk						
categorie <i>category - top X%</i>	lft <i>age</i>	dagen <i>productive days</i>	kg melk <i>kg milk</i>	kg vet <i>kg fat</i>	kg eiwit <i>kg protein</i>	kg v+e <i>kg f+p</i>
0 tot 10 %	7.04	1.533	39.133	1.715	1.381	3.095
10 tot 30 %	6.05	1.322	35.047	1.531	1.237	2.768
30 tot 50 %	5.11	1.177	31.462	1.373	1.111	2.484
50 tot 70 %	5.06	1.077	29.026	1.264	1.025	2.289
70 tot 90 %	5.02	960	26.019	1.132	919	2.051
90 tot 100 %	4.07	793	21.234	922	751	1.673

4.3. Kengetallen/Data statistics

Tabel 31. Aantal MPR-bedrijven per bedrijfsgrootte klasse
Number of milk recording herds by size

klasse	jaar/year		2015		2010		2005		2000		1995		1990	
	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%
# cows	# herds		# herds		# herds		# herds		# herds		# herds		# herds	
1- 20	164	1,1	212	1,4	376	2,3	634	3,3	1.733	7,5	2.163	8,0	3.121	10,4
21- 40	990	6,6	1.167	7,7	1.898	11,5	3.347	17,6	5.470	23,7	7.561	28,0	10.912	36,2
41- 60	2.150	14,4	2.495	16,5	3.682	22,4	5.669	29,8	7.833	34,0	9.362	34,7	9.652	32,0
61- 80	3.077	20,6	3.356	22,2	4.154	25,3	4.809	25,3	4.737	20,6	4.776	17,7	3.960	13,1
81- 100	2.533	17,0	2.691	17,8	2.803	17,1	2.462	12,9	1.848	8,0	1.828	6,8	1.475	4,9
101- 150	4.017	26,9	3.616	24,0	2.700	16,4	1.715	9,0	1.169	5,1	1.080	4,0	872	2,9
151- 200	1.168	7,8	966	6,4	552	3,4	274	1,4	174	0,8	141	0,5	106	0,4
> 200	835	5,6	583	3,9	270	1,6	123	0,6	75	0,3	55	0,2	43	0,1
Totaal/total	14.934		15.086		16.435		19.033		23.039		26.966		30.141	

Tabel 32. Aantal MPR-koeien per bedrijfsgrootte klasse
Number of milkrecorded cows by herd size

klasse	jaar/year		2015		2010		2005		2000		1995		1990	
	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%
herdsize	# cows		# cows		# cows		# cows		# cows		# cows		# cows	
1 - 20	2.538	0,2	3.303	0,2	5.860	0,5	10.101	0,8	20.956	1,7	29.333	2,1	47.921	3,4
21 - 40	31.885	2,1	37.508	2,7	60.783	4,7	106.980	8,6	173.843	13,7	239.373	17,2	340.855	24,4
41 - 60	110.700	7,4	128.217	9,1	188.884	14,7	288.474	23,2	394.023	31,1	468.205	33,6	476.914	34,1
61 - 80	216.380	14,4	235.798	16,8	290.755	22,7	335.179	27,0	327.967	25,9	329.616	23,7	273.025	19,5
81 - 100	228.795	15,2	242.620	17,3	251.418	19,6	219.647	17,7	164.303	13,0	162.568	11,7	130.854	9,3
101 - 150	487.174	32,3	434.701	30,9	321.131	25,0	202.534	16,3	136.528	10,8	126.014	9,0	102.123	7,3
151 - 200	200.449	13,3	165.705	11,8	93.955	7,3	46.315	3,7	29.216	2,3	23.646	1,7	17.840	1,3
> 200	228.116	15,1	158.042	11,2	70.474	5,5	32.137	2,6	19.855	1,6	13.502	1,0	10.210	0,7
Totaal/total	1.506.037		1.405.894		1.283.260		1.241.367		1.266.691		1.392.257		1.399.742	

Tabel 33. Frequentietabel voor aantal bedrijven naar gemiddelde jaarproductie (Rollend jaargemiddelde 365 dagen)
Distribution of herds kgs milk by production in 365 days (Rolling herd average)
 1 september 2015 - 31 augustus 2016

Klasse	Aantal	%	cum. %
< 3800	32	0,21	0,21
3800 - 3999	8	0,05	0,27
4000 - 4199	17	0,11	0,38
4200 - 4399	15	0,10	0,48
4400 - 4599	15	0,10	0,58
4600 - 4799	22	0,15	0,73
4800 - 4999	38	0,25	0,98
5000 - 5199	46	0,31	1,29
5200 - 5399	71	0,48	1,77
5400 - 5599	71	0,48	2,24
5600 - 5799	77	0,52	2,76
5800 - 5999	116	0,78	3,54
6000 - 6199	169	1,13	4,67
6200 - 6399	179	1,20	5,87
6400 - 6599	224	1,50	7,37
6600 - 6799	271	1,81	9,18
6800 - 6999	288	1,93	11,11
7000 - 7199	399	2,67	13,78
7200 - 7399	469	3,14	16,92
7400 - 7599	555	3,72	20,64
7600 - 7799	691	4,63	25,26
7800 - 7999	767	5,14	30,40
8000 - 8199	868	5,81	36,21
8200 - 8399	998	6,68	42,90
8400 - 8599	1.079	7,23	50,12
8600 - 8799	1.149	7,69	57,81
8800 - 8999	1.118	7,49	65,30
9000 - 9199	1.030	6,90	72,20
9200 - 9399	897	6,01	78,20
9400 - 9599	824	5,52	83,72
9600 - 9799	646	4,33	88,05
9800 - 9999	485	3,25	91,30
10000 - 10199	362	2,42	93,72
10200 - 10399	305	2,04	95,76
10400 - 10599	211	1,41	97,17
10600 - 10799	132	0,88	98,06
10800 - 10999	94	0,63	98,69
11000 - 11199	70	0,47	99,16
11200 - 11399	45	0,30	99,46
11400 - 11599	40	0,27	99,73
11600 - 11799	14	0,09	99,82
11800 - 11999	9	0,06	99,88
12000 - 12199	5	0,03	99,91
12200 - 12399	3	0,02	99,93
12400 - 12599	5	0,03	99,97
12600 - 12799	0	0,00	99,97
>=12800	5	0,03	100,00

De verdeling in fracties van 25% met het gemiddelde

	Klasse	Aantal	Gemiddelde
Laagste/Bottom	25%	3.733	6.857
	25%	3.733	8.223
	25%	3.734	8.929
Hoogste/Top	25%	3.734	9.922
Overall Gemiddelde/Avg.			8.483
Overall Spreiding/ standard deviation			1.236

Tabel 34. Frequentietabel voor aantal bedrijven naar jaarlijks gemiddelde bedrijfs-standaard-koe (BSK)
Distribution of herds by annual average standardised cow production
 1 september 2015 - 31 augustus 2016

Klasse	Aantal	%	cum. %
< 13,9	3	0,02	0,02
14,0 - 15,9	3	0,02	0,04
16,0 - 17,9	5	0,03	0,07
18,0 - 19,9	16	0,11	0,18
20,0 - 21,9	15	0,10	0,28
22,0 - 23,9	52	0,35	0,63
24,0 - 25,9	90	0,60	1,23
26,0 - 27,9	141	0,94	2,18
28,0 - 29,9	194	1,30	3,48
30,0 - 31,9	378	2,53	6,01
32,0 - 33,9	538	3,60	9,61
34,0 - 35,9	883	5,91	15,52
36,0 - 37,9	1.320	8,84	24,36
38,0 - 39,9	2.039	13,66	38,02
40,0 - 41,9	2.665	17,85	55,87
42,0 - 43,9	2.637	17,66	73,53
44,0 - 45,9	1.911	12,80	86,32
46,0 - 47,9	1.075	7,20	93,52
48,0 - 49,9	597	4,00	97,52
50,0 - 51,9	211	1,41	98,94
52,0 - 53,9	104	0,70	99,63
54,0 - 55,9	37	0,25	99,88
56,0 - 57,9	8	0,05	99,93
>=58,0	10	0,07	100,00

De verdeling in fracties van 25% met het gemiddelde

	Klasse	Aantal	Gemiddelde
Laagste/Bottom	25%	3.733	33,9
	25%	3.733	39,8
	25%	3.733	42,7
Hoogste/Top	25%	3.733	46,8
Overall Gemiddelde/Avg.			40,8
Overall Spreiding/ standard deviation			5,3

Tabel 35. Frequentietabel voor aantal bedrijven naar jaarlijks gemiddelde Netto Opbrengst (NO)
Distribution of herds by annual average net profit (NO)
 1 september 2015 - 31 augustus 2016

Klasse	Aantal	%	cum. %
< 900	6	0,04	0,04
900 - 999	11	0,07	0,11
1000 - 1099	10	0,07	0,18
1100 - 1199	32	0,21	0,40
1200 - 1299	71	0,48	0,87
1300 - 1399	87	0,58	1,45
1400 - 1499	173	1,16	2,61
1500 - 1599	245	1,64	4,25
1600 - 1699	388	2,60	6,85
1700 - 1799	588	3,94	10,79
1800 - 1899	837	5,61	16,39
1900 - 1999	1.253	8,39	24,78
2000 - 2099	1.700	11,38	36,17
2100 - 2199	2.150	14,40	50,57
2200 - 2299	2.322	15,55	66,12
2300 - 2399	1.986	13,30	79,41
2400 - 2499	1.483	9,93	89,35
2500 - 2599	839	5,62	94,96
2600 - 2699	443	2,97	97,93
2700 - 2799	209	1,40	99,33
2800 - 2899	69	0,46	99,79
2900 - 2999	21	0,14	99,93
3000 - 3099	8	0,05	99,99
>= 3100	2	0,01	100,00

De verdeling in fracties van 25% met het gemiddelde

	Klasse	Aantal	Gemiddelde
Laagste/Bottom	25%	3.733	1.778
	25%	3.733	2.106
	25%	3.733	2.277
Hoogste/Top	25%	3.734	2.508
Overall Gemiddelde/Avg.			2.167
Overall Spreiding/ standard deviation			293

Tabel 36. Frequentietabel aantal bedrijven naar economisch jaarresultaat (EJR)
Distribution of herds by economic annual result (EAR) *
 1 september 2015 - 31 augustus 2016

Klasse	Aantal	%	cum. %
< 700	11	0,07	0,07
700 - 799	10	0,07	0,14
800 - 899	18	0,12	0,26
900 - 999	28	0,19	0,45
1000 - 1099	49	0,33	0,78
1100 - 1199	82	0,55	1,33
1200 - 1299	153	1,02	2,35
1300 - 1399	224	1,50	3,85
1400 - 1499	410	2,75	6,60
1500 - 1599	611	4,09	10,69
1600 - 1699	942	6,31	16,99
1700 - 1799	1.449	9,70	26,70
1800 - 1899	2.006	13,43	40,13
1900 - 1999	2.454	16,43	56,56
2000 - 2099	2.478	16,59	73,16
2100 - 2199	1.935	12,96	86,11
2200 - 2299	1.184	7,93	94,04
2300 - 2399	559	3,74	97,78
2400 - 2499	216	1,45	99,23
2500 - 2599	88	0,59	99,82
2600 - 2699	18	0,12	99,94
2700 - 2799	7	0,05	99,99
>=2800	2	0,01	100,00

De verdeling in fracties van 25% met het gemiddelde

	Klasse	Aantal	Gemiddelde
Laagste/Bottom	25%	3.771	1.575
	25%	3.771	1.879
Hoogste/Top	25%	3.772	2.035
	25%	3.772	2.241
Overall Gemiddelde/Avg.			1.933
Overall Spreiding/ standard deviation			270

*) EJR = geld waarde van melk + vet + eiwit
 EAR = money value of milk + fat + protein

5. Exterieurcontrole/Type classification

5.1. Deelname aan bedrijfsinspectie (BI)

Participation in type classification (BI)

Tabel 37. Deelname aan CRV-bedrijfsinspectie

deelname per 1 september 2016

Participation in type classification on 1 September 2015

organisatie <i>organisation</i>	aantal deelnemers <i># numbers</i>		% deelname <i>% participation</i>
	BI	MPR	BI/MPR
2016	6.318	15.769	40,1
2015	6.548	15.962	41,0
2014	6.821	16.006	42,6
2013	6.915	15.805	43,8
2012	7.224	15.906	45,4
2011	7.455	16.260	45,8
2010	7.497	16.347	45,9
2009	7.854	16.746	46,9
2008	8.089	17.057	47,4
2005	8.816	18.545	47,6
2000	10.763	22.193	48,5
1995	11.174	26.652	41,9
1990	12.003	30.141	39,8
1985	13.182	34.455	38,3

Tabel 38. Aantal uitgevoerde keuringen door CRV-inspecteurs

Participation in herd type classification

jaar <i>year</i>	bedrijfsinspectie		indivi- dueel <i>indivi- dual</i>	stieren <i>bulls</i>	totaal <i>total</i>	aantal bezoeken <i># visits</i>	dieren/ bezoek cows/ <i>visit</i>
	vaarzen <i>heifers</i>	koeien <i>classification cows</i>					
2016	173.104	14.204	186	34	187.528	9.315	20,1
2015	165.342	12.126	349	36	177.853	9.695	18,3
2014	160.510	12.805	284	46	173.645	10.078	17,2
2013	175.770	13.641	228	53	189.692	10.833	17,5
2012	171.918	17.705	204	53	189.880	11.247	16,9
2011	155.046	20.106	338	43	175.533	10.519	16,7
2010	156.774	13.813	231	69	170.887	11.441	14,9
2009	165.219	15.273	225	75	180.792	11.149	16,2
2008	155.546	15.946	118	60	171.670	11.614	14,8
2005	161.714	20.141	326	91	182.272	12.676	14,4
2000	173.185	31.883	347	158	205.573	14.047	14,6
1995	168.473	21.757	726	298	191.254	15.354	12,2
1990*	176.284	-	315	527	177.126	17.264	10,2
1985*	214.912	-	1.105	2.118	218.135	19.770	10,9

* Van de jaren 1985 en 1990 is onder de kop "bedrijfsinspectie vaarzen" het totaal van het aantal vaarzen en koeien vermeld.

5.2. Resultaten van de bedrijfsinspectie/Average results of type classification

Tabel 39. Resultaten van de bedrijfsinspectie per keuringsstandaard

Type classification by breed

jaar	aantal		gemiddelde resultaten						verdeling AV					
	dieren	HT	F	T	U	B	BS	AV	≤ 74	75 - 79	80 - 84	85 - 89	≥ 90	
<i>year</i>	<i># cows</i>	<i>ST</i>	<i>F</i>	<i>average results</i>		<i>F&L</i>	<i>Musc</i>	<i>Total</i>	<i>< 74</i>	<i>distribution of total score</i>				<i>> 90</i>
				<i>DS</i>	<i>U</i>					<i>75 - 79</i>	<i>80 - 84</i>	<i>85 - 89</i>		
Vaarzen, keuringsstandaard zwartbont/Heifers, black-and-white dairy														
2016	132.858	147,1	80,9	81,1	80,6	80,3	-	80,5	2.615	43.862	77.224	9.157		
2015	126.389	146,8	80,9	81,0	80,8	80,2	-	80,6	2.395	41.698	73.518	8.778		
2014	121.385	146,3	80,8	81,1	80,6	80,2	-	80,5	2.258	40.946	70.459	7.722		
2010	123.747	145,5	80,7	81,0	80,7	80,2	-	80,4	2.800	41.145	72.240	7.562		
2005	130.252	143,8	80,6	80,6	80,6	80,0	-	80,3	3.547	46.544	71.984	8.177		
2000	137.038	142,6	80,4		80,6	80,1	-	80,2	4.355	51.069	73.527	8.087		
1995	125.129	141,7	80,7		80,9	80,2	-	80,6	3.438	40.276	71.810	9.605		
Koeien, keuringsstandaard zwartbont/Cows, black-and-white dairy														
2016	11.167	148,1	82,1	82,4	81,5	80,9	-	81,5	232	3.209	5.259	2.332	135	
2015	8.958	148,2	82,4	82,5	81,7	81,1	-	81,7	173	2.455	4.172	2.041	117	
2014	9.731	147,7	82,2	82,4	81,6	80,9	-	81,6	208	2.871	4.334	2.192	126	
2010	10.747	146,6	81,9	82,3	81,4	80,8	-	81,3	252	3.117	5.160	2.125	93	
2005	15.754	144,6	81,8	82,7	81,4	80,6	-	81,3	346	4.425	7.833	3.035	115	
2000	24.336	142,9	81,5		80,8	80,4	-	80,8	685	8.161	12.031	3.383	76	
1995	16.909	141,8	82,5		81,6	81,0	-	81,6	333	4.298	8.658	3.579	41	
Vaarzen, keuringsstandaard roodbont/Heifers, red-and-white dairy														
2016	37.165	145,3	80,7	81,0	80,3	80,5	-	80,4	889	12.921	20.724	2.631		
2015	35.277	145,1	80,7	81,0	80,5	80,4	-	80,5	772	12.061	19.730	2.714		
2014	33.504	144,8	80,8	81,1	80,4	80,4	-	80,5	799	11.428	18.710	2.567		
2010	30.804	143,8	80,7	81,0	80,4	80,2	-	80,3	906	11.031	16.663	2.204		
2005	30.348	142,7	80,7	80,6	80,4	80,0	-	80,3	1.058	10.872	16.218	2.200		
2000	34.868	140,5	80,0		80,1	79,8	-	79,7	1.721	14.452	16.978	1.717		
1995 (incl. MRIJ)	43.344	137,5	79,7		79,7	79,6	80,6	79,5	2.648	18.728	20.474	1.494		

Tabel 39a Vervolg/Resultaten van de bedrijfsinspectie per keuringsstandaard

Type classification by breed

jaar	aantal		gemiddelde resultaten						verdeling AV				
	dieren	HT	F	T	U	B	BS	AV	≤ 74	75 - 79	80 - 84	85 - 89	≥ 90
<i>year</i>	<i># cows</i>	<i>ST</i>	<i>F</i>	<i>average scores</i>					<i>distribution of total score</i>				
				<i>DS</i>	<i>U</i>	<i>F&L</i>	<i>Musc</i>	<i>Total</i>	<i>< 74</i>	<i>75 - 79</i>	<i>80 - 84</i>	<i>85 - 89</i>	<i>≥ 90</i>
Koeien, keuringsstandaard roodbont/Cows, red-and-white dairy													
2016	2.817	146,9	82,3	82,7	81,2	81,2		81,6	80	782	1.284	625	46
2015	2.793	146,8	82,6	82,6	81,4	81,0		81,7	88	803	1.142	711	49
2014	2.683	146,2	82,4	82,4	81,2	81,0		81,5	99	775	1.090	680	39
2010	2.927	145,0	82,2	82,6	80,8	80,7		81,3	75	900	1.318	612	22
2005	4.109	142,6	81,4	81,8	80,6	80,3		80,8	132	1.397	1.906	649	25
2000	7.220	139,8	80,2		79,8	79,7	-	79,7	421	3.143	3.035	600	21
1995 (incl. MRIJ)	4.848	137,8	81,0		80,4	80,4	81,3	80,5	199	1.688	2.379	579	3
Vaarzen, keuringsstandaard lokaal/Heifers													
2016	2.625	140,4	80,6	80,6	79,4	80,9	81,1	80,3	64	928	1.493	140	
2015	3.281	141,4	80,6	80,6	79,3	80,5	81,2	80,1	90	1.232	1.790	169	
2014	2.141	140,6	80,7	80,8	79,2	80,6	81,2	80,2	48	824	1.169	100	
2010	1.012	138,7	80,7	81,0	80,7	81,0	81,1	80,6	20	335	587	70	
2005	1.114	138,0	80,1	80,5	79,4	80,7	81,0	80,1	23	462	562	67	
2000	1.279	137,4	79,6		79,5	80,5	81,1	79,6	59	561	619	40	
Koeien, keuringsstandaard MRIJ cows													
2016	220	141,2	81,7	81,8	80,8	80,9	82,1	81,2	5	74	101	35	5
2015	379	142,5	82,0	81,4	80,4	80,9	81,3	81,0	9	124	190	52	4
2014	257	141,5	81,9	81,8	79,8	81,2	82,2	81,0	2	84	139	29	3
2010	139	141,0	82,4	82,5	81,2	82,3	82,4	82,1		35	65	37	2
2005	272	139,6	81,5	81,7	80,2	80,3	81,5	80,8	5	97	126	43	1
2000	327	137,4	80,3		80,3	80,7	81,5	80,4	7	131	153	35	1

HT = Hoogte maat, F = Frame, T = Type, U = Uier, B = Beenwerk, BS = Bepiering, AV = Algemeen Voorkomen

ST = Stature (cm) F = Frame, DS = Dairy strength, U = Udder, F&L = Feed & Leg score, M = Muscularity, Total = Total score

Tabel 39b   **Frequentietabel voor aantal bedrijven naar gemiddeld**
Algemeen Voorkomen (AV), minimaal 5 vaarzen
Distribution of herds by average total herds (AV), minimum 5 heifers
1 september 2015 - 31 augustus 2016

Zwartbont/Black & White Dairy

Klasse	Aantal	%	cum. %
<=75,9	1	0,02	0,02
76,0 - 76,9	4	0,08	0,09
77,0 - 77,9	61	1,15	1,24
78,0 - 78,9	312	5,86	7,10
79,0 - 79,9	1.300	24,43	31,54
80,0 - 80,9	1.946	36,57	68,11
81,0 - 81,9	1.045	19,64	87,75
82,0 - 82,9	390	7,33	95,08
83,0 - 83,9	153	2,88	97,95
84,0 - 84,9	68	1,28	99,23
85,0 - 85,9	26	0,49	99,72
86,0 - 86,9	14	0,26	99,98
>=87,0	1	0,02	100,00

De verdeling in fracties van 25% met het gemiddelde

	Klasse	Aantal	Gemiddelde
Laagste/Bottom	25%	1.330	79,1
	25%	1.330	80,1
	25%	1.330	80,8
Hoogste/Top	25%	1.331	82,3
Overall Gemiddelde/Avg.			80,6
Overall Spreiding/ standard deviation			1,3

Roodbont/Red & White Dairy

Klasse	Aantal	%	cum. %
<=75,9	2	0,10	0,10
76,0 - 76,9	14	0,70	0,79
77,0 - 77,9	56	2,78	3,58
78,0 - 78,9	210	10,43	14,01
79,0 - 79,9	521	25,88	39,89
80,0 - 80,9	582	28,91	68,80
81,0 - 81,9	338	16,79	85,59
82,0 - 82,9	156	7,75	93,34
83,0 - 83,9	87	4,32	97,67
84,0 - 84,9	25	1,24	98,91
85,0 - 85,9	20	0,99	99,90
>=86,0	2	0,10	100,00

De verdeling in fracties van 25% met het gemiddelde

	Klasse	Aantal	Gemiddelde
Laagste/Bottom	25%	503	78,7
	25%	503	79,9
	25%	503	80,7
Hoogste/Top	25%	504	82,4
Overall Gemiddelde/Avg.			80,4
Overall Spreiding/ standard deviation			1,5

MRIJ/Red-and-white dairy (base MRIJ)

Klasse	Aantal	%	cum. %
<=77,9	7	0,05	0,05
78,0 - 78,9	17	0,13	0,18
79,0 - 79,9	32	0,24	0,43
80,0 - 80,9	43	0,33	0,76
81,0 - 81,9	18	0,14	0,89
82,0 - 82,9	10	0,08	0,97
83,0 - 83,9	4	0,03	1,00
>=84,0	-	-	-

De verdeling in fracties van 25% met het gemiddelde

	Klasse	Aantal	Gemiddelde
Laagste/Bottom	25%	33	78,5
	25%	33	79,7
	25%	33	80,6
Hoogste/Top	25%	34	81,9
Overall Gemiddelde/Avg.			80,2
Overall Spreiding/ standard deviation			1,4

Tabel 40. Overzicht topbedrijven per keuringsstandaard met 5 of meer gekeurde vaarzen gesorteerd op algemeen voorkomen
Top herds by breed standard ranked on total score

naam veehouder <i>name farmer</i>	woonplaats <i>town</i>	aantal <i># cows</i>	F <i>F</i>	T <i>DS</i>	U <i>U</i>	B <i>B</i>	BS <i>M</i>	AV <i>TOT</i>
Keuringsstandaard zwartbont/Black & White dairy								
1 Bons - Holsteins	Ottoland	15	87,5	87,4	87,7	87,3		87,7
2 T van Vliet	Nieuwlande	14	86,5	86,0	87,2	87,1		86,9
3 Mts J W & G J W Steegink-van der	Okkenbroek	6	86,3	86,5	87,7	85,7		86,7
4 H G J van Driel	Hedel	9	85,9	84,9	87,3	86,4		86,7
5 Mts J en I Jacobi	Garyp	6	86,0	85,7	86,8	86,3		86,5
6 M C J M & G A M Goesten-Pullen	Hedel	21	86,2	86,4	86,3	86,7		86,5
7 F S I M Krol	Boekel	25	86,3	86,2	86,4	86,3		86,4
8 Mts van Dijk de Bruin	Giessenburg	11	86,7	86,0	87,1	84,2		86,3
9 Vink Genetics	Ottoland	20	86,8	85,8	86,3	85,3		86,2
10 M V Verdoold	Ouderkerk a/d IJssse	35	86,7	86,0	85,8	85,7		86,2
11 M van der Eijk	Twisk	12	86,8	87,3	85,9	84,8		86,1
12 G M J de Groot	Tienhoven Zh	5	85,8	85,2	86,6	85,2		86,0
13 C en G G en W M van der Ploeg	Grou	11	87,4	86,3	86,2	84,2		86,0
14 Mts Talsma	Wergea	8	86,6	86,6	85,8	85,4		86,0
15 J Aantjes	Streefkerk	5	86,4	86,4	85,8	84,4		86,0
16 A Barendregt	Kommerzyl	7	85,4	86,9	85,6	85,9		85,9
17 Mts van Rijn	Cothen	20	85,3	85,8	84,7	86,3		85,9
18 Mts J M J & W J Stolwijk	Bedum	16	86,1	84,7	86,3	85,4		85,8
19 Mts G J & A W Holmer-Hesselink	Laren Gld	22	86,2	86,1	86,1	84,6		85,7
20 Vof de Bruin	Giessenburg	18	85,8	85,4	84,8	86,0		85,7
21 J de Vries	Boijl	28	86,4	86,4	84,3	86,3		85,7
22 M & S & P Vries	Ny Beets	7	85,6	85,4	86,4	83,9		85,6
23 Moerhoeve Holsteins	St Michielsgestel	13	84,9	84,8	86,0	85,5		85,6
24 C G de Jong	Noordeloos	9	86,9	86,2	83,9	86,3		85,6
25 Mts J H Oudenampsen en E H Rui	Laren Gld	13	85,3	84,8	86,2	84,6		85,5
26 Veeteeltbedrijf Wigboldus	Garmmerwolde	8	85,1	84,9	85,8	84,9		85,5
27 L R C M & N A J M van Loenhout-	Prinsenbeek	26	85,5	85,8	85,5	84,4		85,5
28 A A M Verwajen	Beilen	10	86,4	85,5	85,0	85,3		85,5
Keuringsstandaard Roodbont/Red & White Dairy								
1 Moerhoeve Holsteins	St Michielsgestel	7	86,1	85,4	86,3	84,9		86,0
2 De Tienmorgen Holsteins	Beers Nb	11	87,0	85,9	84,7	86,3		86,0
3 Mts J W & G J W Steegink-van der	Okkenbroek	24	86,1	85,6	86,4	84,8		85,9
4 J Puttenstein	Kamperveen	16	85,9	85,2	86,1	85,3		85,8
5 J W M F van den Braak en C A M	Balgoy	5	84,8	85,8	86,0	85,6		85,8
6 J Werler	Vaassen	6	86,5	84,8	84,5	86,3		85,7
7 Melkveebedrijf Kössinkhoeve	Winterswijk Huppel	5	84,8	85,6	85,6	85,8		85,6
8 VOF Beulink	Hengelo Gld	7	86,3	84,7	85,0	86,0		85,6
9 VOF Schrijver	Terwolde	18	85,7	85,9	86,2	83,8		85,5
10 J Reijlink-Boomkamp	Markelo	6	86,5	86,7	86,0	84,2		85,5
Keuringsstandaard MRIJ/Red & White Dairy								
1 VOF de Vinkenhof	Groot Ammers	33	83,8	83,2	82,8	83,5	82,8	83,4

F(F)=Frame (Frame)

T(DS)=Type (Dairy Strength)

U(U) =Uier (Udder)

B(F&L) = Beenwerk (Feet & Leg score)

BS(M) = Bespiering (Muscularity)

AV(Tot) = Algemeen voorkomen (Total score)

6. Fokkerij/Breeding

6.1. Stieren/Sires

Tabel 41. Gemiddelde fokwaarden van stieren voor productie, persistentie, laatrijtheid en levensduur per rasgroep en geboortjaar (%bt > 75%, basis 2015)

Average breeding value of sires for production, persistence, rate of maturity and longevity by breed and birth year (rel > 75%, base 2015)

geb. jaar <i>birth year</i>	aan- tal <i>#</i>	kg melk <i>kg</i>	% vet <i>%</i>	% eiw <i>%</i>	kg vet <i>kg</i>	kg eiw <i>kg</i>	Inet	NVI	persi- stentie <i>persi- stence</i>	laatrij- heid <i>rate of maturity</i>	aan- tal <i>#</i>	levens- duur (dgn) <i>longevity (days)</i>
--------------------------------	-------------------------	-------------------------	----------------------	----------------------	------------------------	------------------------	------	-----	---	---	-------------------------	--

Melkras zwartbont (basis Z)/Black-and-white dairy (base B & W)

2011	39	389	0,05	0,02	21	15	111	49	106,1	100,8	415	179,5
2010	176	496	0,01	0,00	21	17	121	36	105,9	101,7	862	85,3
2009	229	354	-0,02	-0,03	12	9	68	25	105,0	101,8	783	81,2
2005	474	168	-0,07	-0,05	-1	1	4	-19	103,7	99,8	833	20,8
2000	503	-65	-0,08	-0,05	-12	-8	-59	-73	102,3	98,5	663	-57,2
1995	529	-450	0,00	-0,05	-21	-21	-135	-102	101,6	99,1	804	-63,9
1990	645	-1045	0,01	-0,10	-46	-45	-296	-146	100,3	100,4	608	-202,5
1985	383	-2037	0,36	0,01	-63	-71	-448	-203	97,5	99,8	405	-401,2
1980	78	-1853	0,32	-0,04	-58	-68	-424	-205	98,0	99,3	212	-475,9

Melkras roodbont (basis R)/Red-and-white dairy (base R & W)

2011	12	408	0,02	0,01	19	15	109	30	105,1	100,5	167	155,9
2010	78	391	-0,05	0,01	13	15	95	25	104,2	99,6	332	100,9
2009	86	284	-0,12	-0,06	1	4	24	10	102,3	98,9	311	90,9
2005	118	106	-0,05	-0,04	-1	0	-2	-16	101,5	98,3	227	43,0
2000	121	-311	0,03	-0,03	-13	-14	-89	-78	100,4	96,9	181	-93,7
1995	182	-931	0,11	0,00	-36	-34	-229	-127	99,0	96,7	222	-154,7
1990	149	-1327	0,01	-0,12	-61	-56	-376	-154	98,9	97,4	146	-262,0
1985	133	-1751	0,09	-0,09	-75	-69	-463	-183	98,2	96,6	104	-281,9
1980	33	-2307	0,21	-0,02	-89	-81	-550	-163	98,4	96,0	19	-292,7

Melkras MRIJ (basis IJ)/Red-and-white dairy (base MRIJ)

2010	6	-280	0,33	0,12	12	-1	12	26	101,3	100,8	63	145,0
2009	18	-116	0,25	0,05	13	0	22	11	102,8	100,4	81	119,3
2005	41	-218	0,02	-0,04	-8	-11	-65	-21	102,0	98,6	88	120,7
2000	41	-578	0,03	-0,06	-23	-25	-158	-43	101,3	99,1	66	32,2
1995	43	-522	0,11	-0,08	-15	-25	-140	-67	101,8	99,9	80	-92,1
1990	122	-1181	0,13	-0,09	-44	-49	-308	-116	98,8	98,6	194	-287,8
1985	172	-1667	0,19	-0,09	-63	-67	-427	-155	98,7	98,2	156	-468,7
1980	61	-2001	0,24	-0,06	-75	-77	-499	-155	100,0	97,3	193	-527,4

Tabel 42. Gemiddelde fokwaarden voor geboortegemak, LVG en LVA per rasgroep en geboortejahr

Average breeding value for ease of calving, DVI and MVI by breed and birth year

geb. jaar <i>birth year</i>	aantal stieren <i># sires</i>	draag-tijd <i>gestation length</i>	geboorte gewicht <i>birth weight</i>	geboorte-gemak <i>calving ease</i>	aantal stieren <i># sires</i>	LVG	aantal stieren <i># sires</i>	LVA
Melkras zwartbont (basis Z)/Black-and-white dairy (base B & W)								
2012	129	99,2	98,6	101,6	1.710	100,5	1.522	100,5
2011	252	99,3	99,1	100,9	1.679	100,4	1.645	100,5
2010	332	99,7	99,2	100,9	1.633	100,3	1.638	100,2
2005	493	101,2	101,0	99,1	1.559	99,9	1.578	99,7
2000	433	102,3	102,9	97,2	1.442	99,1	1.455	99,0
1995	458	103,0	102,7	97,8	1.316	99,5	1.337	99,4
1990	365	103,5	102,2	97,9	379	97,1	644	100,6
1985	354	103,9	101,8	98,0	120	97,8	162	100,5
1980	67	104,4	102,5	97,6	49	97,5	68	100,6
Melkras roodbont (basis R)/Red-and-white dairy (base R & W)								
2012	48	98,8	99,1	99,9	624	99,3	559	100,6
2011	92	100,0	100,7	98,9	605	99,3	599	100,3
2010	151	101,1	101,6	98,0	615	98,4	616	100,2
2005	145	102,2	102,1	96,9	389	98,2	397	100,5
2000	107	103,7	103,0	95,7	314	97,6	330	100,9
1995	160	104,3	103,4	95,6	270	97,0	276	101,0
1990	113	105,5	104,1	95,5	90	95,9	145	101,2
1985	107	102,8	100,3	98,5	51	96,2	72	101,5
1980	22	104,8	101,5	104,8	11	95,6	16	102,0
Melkras MRIJ (basis IJ)/Red-and-white dairy (base MRIJ)								
2012	4	103,0	107,2	95,0	128	99,3	111	100,9
2011	16	101,3	106,9	93,6	109	98,6	113	101,1
2010	23	102,2	109,1	92,0	113	98,4	122	101,2
2005	45	105,8	111,0	91,0	98	97,8	113	100,4
2000	29	106,8	109,2	93,1	91	98,4	104	99,7
1995	19	104,6	107,6	93,6	116	98,4	127	99,0
1990	84	104,8	111,2	91,8	136	96,8	193	99,6
1985	154	103,0	109,8	92,8	51	97,4	77	99,4
1980	78	105,2	114,5	90,8	21	97,0	70	99,2

LVG = levensvatbaarheid van de geboren kalveren van een stier / calf vitality.

LVA = levensvatbaarheid van kalveren, geboren uit dochters van een stier / vitality of calves born from daughters of a sire

Tabel 43. Ruwe gemiddelden voor geboorteverloop per ras (2e pariteit)
Average scores for ease of calving by breed (2nd parity)

Geen gegevens beschikbaar
No data available

Tabel 44. Gemiddelde fokwaarden voor melksnelheid, gedrag, uiergezondheid en celgetal per rasgroep en geboortjaar

Average breeding value for milking speed, temperament, udderhealth and SCS by breed and birth year

geb. jaar <i>birth year</i>	aantal stieren <i># sires</i>	melk-snelheid <i>milking speed</i>	aantal stieren <i># sires</i>	gedrag <i>temperament</i>	aantal uiergezond- stieren heid <i># sires udder health</i>	celgetal <i>SCS</i>
					<i>Index</i>	<i>Index</i>
Melkras zwartbont (basis Z)/Black-and-white dairy (base B & W)						
2012	119	99,8	113	101	217	102,9
2011	254	100,4	261	100,9	675	102,1
2010	371	100,2	380	100,9	879	101,5
2005	476	100,0	470	99,7	864	99,2
2000	484	99,4	481	99,3	677	98,5
1995	554	98,4	545	97,6	777	98,1
1990	469	99,9	451	98,4	571	100,8
1985	107	99,4	104	97,0	416	101,9
1980	72	99,8	65	97,4	121	101,9
Melkras roodbont (basis R)/Red-and-white dairy (base R & W)						
2012	35	100,7	37	101,9	90	101,2
2011	101	101,3	104	100,1	276	100,5
2010	159	100,5	162	100,5	367	100,3
2005	125	100,6	126	99,1	205	99,0
2000	135	100,2	135	98,1	189	97,4
1995	186	100,6	197	99,1	249	98,9
1990	168	101,1	151	98,9	219	99,9
1985	91	100,5	73	99,1	148	100,8
1980	24	100,1	14	98,5	28	102,4
Melkras MRIJ (basis IJ)/Red-and-white dairy (base MRIJ)						
2010	11	100,5	11	100,7	43	101,4
2010	22	99,4	20	99,6	75	101,3
2005	24	98,1	18	101,8	84	100,7
2000	23	97,9	21	100,4	67	100,3
1995	23	97,9	21	99,3	88	99,7
1990	106	98,3	84	98,5	280	101,5
1985	60	96,9	39	97,8	294	101,1
1980	41	97,4	19	97,6	84	102,0

Tabel 45. Gemiddelde fokwaarden van stieren voor vruchtbaarheid dochters voor NR, IAI, TKT en VRU per rasgroep en geboortjaar

Average breeding value of sires for daughter fertility traits NR, ICI, CI and Fertility by breed and birth year

geb. jaar birth year	aantal stieren # sires	NR 56 doughters	IAI doughters	TKT doughters	VRU doughters
		NR 56	ICI	CI	Fertility

Melkras zwartbont (basis Z)/Black-and-white dairy (base B & W)

2011	636	100,0	100,5	100,2	100,0
2010	876	100,0	100,7	100,6	100,4
2009	779	100,2	100,3	100,3	100,3
2005	861	99,9	99,2	99,0	99,2
2000	689	99,1	98,3	97,3	97,5
1995	810	101,1	98,7	98,7	99,4
1990	620	101,6	102,0	102,3	102,9
1985	504	103,8	104,3	105,5	106,4
1980	128	103,9	104,1	105,3	106,3

Melkras roodbont (basis R)/Red-and-white dairy (base R & W)

2011	258	99,2	100,2	99,3	99,4
2010	355	99,6	100,2	99,4	99,6
2009	293	99,6	100,4	99,7	99,9
2005	212	99,2	100,8	99,8	100,2
2000	197	99,0	100,5	99,5	99,9
1995	254	99,8	101,7	100,9	101,5
1990	214	104,1	103,7	103,2	103,9
1985	171	102,1	105,0	105,4	106,2
1980	60	102,8	106,5	107,1	107,8

Melkras MRIJ (basis IJ)/Red-and-white dairy (base MRIJ)

2011	27	100,2	101,3	101,1	100,7
2010	52	100,8	100,8	100,9	100,9
2009	59	100,3	100,7	102,0	102,7
2005	74	100,4	102,7	102,5	102,2
2000	54	100,9	102,4	102,1	102,4
1995	71	101,8	101,3	101,6	102,1
1990	285	102,3	101,6	102,0	102,7
1985	408	102,2	103,1	103,6	104,2
1980	234	102,5	103,2	104,1	104,8

NR(NR) =Non Return (days)

IAI(ICI)=Interval Afkalven-eerste inseminatie/Interval calving - first insemination

TKT (CI)=Tussenkalf tijd/Calving interval

VRU(Fertility)=Vruchtbaarheid/female fertility

Tabel 46. Gemiddelde fokwaarden van stieren voor exterieur (bovenbalk) per rasgroep en geboortjaar (%bt > 75%, basis 2015)

Average breeding value of sires for type traits by breed and birth year (rel > 75%, base 2015)

geb. jaar <i>birth year</i>	aantal stieren <i># sires</i>	Frame <i>Frame</i>	Type <i>Dairy Strength</i>	Uier <i>Udder</i>	Beenwerk <i>æet & Legs</i>	Bespiering <i>Muscularity</i>	Algemeen voorkomen <i>Total score</i>
Melkras zwartbont (basis Z)/Black-and-white dairy (base B & W)							
2011	126	99,3	102,8	106,3	101,3		104,3
2010	178	100,0	102,6	104,6	100,6		103,2
2009	149	99,0	101,5	104,7	99,9		102,4
2005	318	98,7	99,2	100,1	98,9		99,0
2000	390	97,4	96,5	96,9	97,3		95,6
1995	440	92,7	93,8	95,3	96,4		92,5
1990	341	95,1	95,9	95,0	94,6		92,4
1985	274	93,2	94,6	92,8	93,0		89,6
1980	181	92,0	93,8	93,2	91,9		88,7
Melkras roodbont (basis R)/Red-and-white dairy (base R & W)							
2011	58	99,1	100,1	103,3	99,9		101,4
2010	91	98,8	99,2	102,3	101,1		101,4
2009	65	98,5	99,1	101,9	99,5		100,1
2005	82	99,1	98,4	99,9	99,7		99,3
2000	85	96,1	96,5	96,2	96,4		94,4
1995	143	96,9	97,1	94,4	93,7		92,3
1990	111	94,3	96,0	95,2	94,2		92,1
1985	70	90,2	92,5	94,9	90,6		88,3
1980	20	88,8	90,8	93,4	90,8		87,0
Melkras MRIJ (basis IJ)/Red-and-white dairy (base MRIJ)							
2010	3	99,3	104,3	101,7	101,7	101,7	102,7
2005	7	95,1	99,6	96,4	96,9	103,4	96,9
2000	6	97,2	99,7	100,0	103,0	105,7	101,8
1995	4	94,5	95,5	96,2	100,8	105,5	98,0
1990	43	94,6	100,4	101,4	94,1	97,5	96,2
1985	72	96,5	98,8	96,9	92,4	101,3	94,6
1980	152	91,9	96,6	98,1	91,2	102,1	93,3

6.2. Koeien/Cows

Tabel 47. Gemiddelde fokwaarden van koeien voor productie en exterieur (bovenbalk) per rasgroep en geboortjaar (basis 2015 betreft NLD)

Average breeding value of cows for production and type traits by breed and birth year (base 2015)

geb. jaar birth year	aantal koeien # cows	kg melk milk	% vet fat	% eiv prot	kg vet fat	kg eiv prot	Inet	aantal koeien # cows	F	T	U	B	BS	Ext
									F	DS	U	F&L	M	Tot
Melkras zwartbont (basis Z)/Black-and-white dairy (base B & W)														
2014	145.834	144	0,07	0,03	8	7	48	34.605	101	102	102	101		102
2013	244.612	76	0,04	0,04	6	5	32	106.734	100	102	101	101		101
2012	234.800	44	0,03	0,02	4	3	21	109.496	100	102	101	100		101
2011	233.337	21	0,03	0,02	3	2	13	113.507	100	101	100	100		100
2010	233.598	-25	0,03	0,01	0	0	-1	117.444	100	100	100	100		100
2005	230.435	-292	0,08	0,01	-7	-11	-64	126.675	98	98	98	98		97
2000	240.968	-572	0,14	0,00	-14	-20	-122	135.800	96		95	96		94
1995	234.411	-979	0,18	-0,02	-29	-36	-221	135.532	94		94	95		92
1990	117.962	-1655	0,36	0,00	-47	-58	-358	72.152	93		93	93		90
1985	10.062	-2030	0,42	-0,02	-60	-72	-449	11.991	92		92	93		89
1980	2.256	-2261	0,36	-0,02	-74	-80	-516	2.694	91		91	91		86
Melkras roodbont (basis R)/Red-and-white dairy (base R & W)														
2014	30.039	170	0,00	0,04	7	9	53	7.658	100	100	102	102		102
2013	52.706	110	0,01	0,04	5	7	39	26.145	100	100	101	101		101
2012	51.475	77	0,01	0,03	4	5	29	27.851	100	100	101	101		101
2011	50.498	22	0,01	0,03	1	3	14	28.585	100	100	100	101		101
2010	50.331	-52	0,01	0,03	-3	0	-7	29.568	100	100	100	100		100
2005	43.291	-288	0,10	0,01	-7	-10	-61	26.703	99	99	97	97		97
2000	32.029	-732	0,11	-0,02	-26	-28	-179	19.922	97		96	95		94
1995	13.509	-1213	0,18	-0,02	-44	-46	-297	7.388	96		94	92		91
1990	4.821	-1562	0,18	-0,06	-60	-60	-395	2.694	92		94	92		89
1985	344	-1817	0,22	-0,08	-69	-70	-459	342	91		94	91		88
1980	36	-1971	0,27	-0,06	-74	-74	-486	36	92		93	91		88
Melkras MRIJ (basis IJ)/Red-and-white dairy (base MRIJ)														
2014	997	147	0,15	0,05	15	8	64	183	100	102	101	101	100	101
2013	2.600	67	0,17	0,06	13	6	51	996	100	102	101	99	100	101
2012	2.578	19	0,19	0,04	12	3	36	1037	100	102	101	99	101	100
2011	2.504	-26	0,17	0,03	8	1	19	1.019	100	101	101	99	100	100
2010	2.512	-48	0,13	0,02	5	-1	4	1.016	99	101	101	99	100	100
2005	2.578	-334	0,14	0,02	-7	-12	-68	1.087	100	101	99	98	101	98
2000	3.382	-539	0,13	-0,02	-17	-21	-133	1.288	98		98	97	101	96
1995	9.154	-866	0,13	-0,07	-32	-36	-230	3.170	97		98	95	102	95
1990	23.383	-1259	0,22	-0,06	-46	-50	-321	9.560	97		96	93	104	93
1985	29.102	-1295	0,15	-0,12	-51	-54	-348	36.102	96		95	92	104	92
1980	13.838	-1380	0,16	-0,15	-54	-58	-373	50.492	94		94	91	105	90

F= Frame

T (DS)= Type (Dairy Strength)

U = Uier (Udder)

B(F&L) = Beenwerk (Feet & Leg score)

BS(M) = Bespiering (Muscularity)

Ext(Tot) = Totaal (Total Score)

7. Vruchtbaarheid/Reproduction

Tabel 48. Landelijke gemiddelden van vruchtbaarheidskengetallen
Average reproduction figures

jaar	% NR 56	TKT	ALVA age first calving
year	% NR 56	calv. interv.	first calving
2016	65	409	2.02
2015	65	413	2.02
2014	66	414	2.02
2013	66	418	2.02
2012	66	418	2.02
2011	68	419	2.02
2010	68	418	2.02
2009	67	423	2.02
2008	65	420	2.02
2007	68	417	2.02
2006	68	415	2.02
2005	68	413	2.02
2004	68	414	2.02
2003	68	413	2.02
2002	68	417	2.02
2001	69	408	2.02
2000	68	405	2.02
1999	68	403	2.02
1998	67	401	2.02
1997	68	400	2.03
1996	67	398	2.03
1995	66	397	2.02
1994	67	393	2.02
1993	67	394	2.03

ALVA = afkalfleeftijd vaarzen/age at first calving

NR = Non Return rate

TKT = tussenkalftijd/calving interval

Tabel 49. Gemiddelde tussenkalf tijd naar niveau van productie
Average calving interval in relation to milk production
 1 september 2015 - 31 augustus 2016

Klasse/Class (kg) milkproduction	Aantal bedrijven # herds	TKT Calving interval
< 3800	28	509
3800 - 3999	8	470
4000 - 4199	17	443
4200 - 4399	15	425
4400 - 4599	15	420
4600 - 4799	22	444
4800 - 4999	38	442
5000 - 5199	46	421
5200 - 5399	71	451
5400 - 5599	68	424
5600 - 5799	75	432
5800 - 5999	115	445
6000 - 6199	167	429
6200 - 6399	179	424
6400 - 6599	224	425
6600 - 6799	271	428
6800 - 6999	288	427
7000 - 7199	399	421
7200 - 7399	468	419
7400 - 7599	555	417
7600 - 7799	690	420
7800 - 7999	767	415
8000 - 8199	868	415
8200 - 8399	998	413
8400 - 8599	1077	411
8600 - 8799	1148	409
8800 - 8999	1118	407
9000 - 9199	1029	407
9200 - 9399	897	406
9400 - 9599	824	406
9600 - 9799	645	407
9800 - 9999	484	405
10000 -10199	362	405
10200 -10399	304	408
10400 -10599	211	408
10600 -10799	132	409
10800 -10999	94	408
11000 -11199	70	412
11200 -11399	45	413
11400 -11599	40	414
11600 -11799	14	415
11800 -11999	9	403
12000 -12199	5	415
12200 -12399	3	430
≥ 12400	10	426

De verdeling in fracties van 25% met het gemiddelde

	Klasse	Aantal	Gemiddelde
Laagste/Bottom	25%	3.728	425
	25%	3.728	413
	25%	3.728	407
Hoogste/Top	25%	3.729	407
Overall Gemiddelde/Avg.			413
Overall Spreiding/ standard deviation			32

Tabel 50. Frequentietabel voor aantal bedrijven naar tussenkalftijd
Distribution of herds by calving interval
 1 september 2015 - 31 augustus 2016

Klasse/Calving interv:	Aantal #	%	cum. %
< 359	53	0,36	0,36
360 - 369	187	1,25	1,61
370 - 379	625	4,19	5,80
380 - 389	1.631	10,94	16,74
390 - 399	2.701	18,11	34,85
400 - 409	2.853	19,13	53,98
410 - 419	2.345	15,72	69,70
420 - 429	1.525	10,23	79,93
430 - 439	1.022	6,85	86,78
440 - 449	642	4,30	91,09
450 - 459	389	2,61	93,70
460 - 469	279	1,87	95,57
470 - 479	181	1,21	96,78
480 - 489	115	0,77	97,55
490 - 499	102	0,68	98,24
500 - 509	53	0,36	98,59
510 - 519	43	0,29	98,88
520 - 529	37	0,25	99,13
530 - 539	23	0,15	99,28
540 - 549	22	0,15	99,43
550 - 559	12	0,08	99,51
560 - 569	14	0,09	99,60
570 - 579	8	0,05	99,66
580 - 589	9	0,06	99,72
590 - 599	8	0,05	99,77
> 600	34	0,23	100,00

De verdeling in fracties van 25% met het gemiddelde

	Klasse	Aantal	Gemiddelde
Laagste/ <i>Bottom</i>	25%	3.728	384
	25%	3.728	401
	25%	3.728	415
Hoogste/ <i>Top</i>	25%	3.729	452
Overall Gemiddelde/Avg.			413
Overall Spreiding/ standard deviation			32

Tabel 51. Tussenkalftijd per pariteit
Calving interval by parity (CI)
 1 september 2015 - 31 augustus 2016

pariteit <i>parity</i>	aantal #	TKT <i>CI</i>
vaarzen	388.039	403
2e kalfs	286.834	408
3e kalfs	202.052	412
4e kalfs	128.097	416
5e kalfs en ouder	131.844	419
Overall Gemiddelde	1.137.438	409

8. Index

1. Duurzaamheid/*Durability*

1.1. Veevervanging/*Replacement*

Tabel 1.	Levensduur van afgevoerde stamboekkoeien per jaar van afvoer
Tabel 2.	Productieve levensduur van stamboekkoeien per jaar van afvoer
Tabel 3.	Levensproductie van stamboekkoeien per jaar van afvoer
Tabel 4.	Frequentietabel voor aantal bedrijven naar gemiddelde
Tabel 5.	Frequentietabel voor aantal bedrijven naar gemiddelde

2. Registratie/*Registration*

2.1. Stamboekregistratie/*Herdbook registration*

Tabel 6.	Aantal geboren kalveren per rasgroep
Tabel 7.	Aantal geboren kalveren per rasgroep
Tabel 8.	Stieren met de meeste stamboekkalveren per rasgroep
Tabel 9.	Levenstotaal stamboek koekalveren per stier tot 1 september 2016
Tabel 10.	Aantal afgegeven CRV exportcertificaten per land

3. Kunstmatige inseminatie/*Artificial insemination*

3.1. Aantal inseminaties/*Artificial insemination*

Tabel 11.	Aantal inseminaties per jaar (KI en DHZ KI)
Tabel 12.	Maandelijke verdeling van eerste inseminaties in %
Tabel 13.	Aantal inseminaties per maand (KI en DHZ-KI)
Tabel 14.	Aantal inseminaties per rasgroep van de stier
Tabel 15.	De meest gebruikte stieren in 2015/2016
Tabel 16.	De meest gebruikte stieren tot 1 september 2016
Tabel 17.	Aantal eerste inseminaties vleesstieren

4. Melkproductieregistratie/*Milk recording*

4.1. Deelname aan de melkproductieregistratie/*participation in milk recording*

Tabel 18.	Aantal bedrijven met melk- en kalfkoeien en het aantal melk- en kalfkoeien
Tabel 19.	Deelname aan de MPR landelijk, peildatum 1 juli 2016
Tabel 20.	Deelname aan de melkproductieregistratie en frequentie, peildatum 1 juli 2016

4.2. Gemiddelde melkproductie/*Average milk production*

Tabel 21.	Gemiddelde melkproductie per jaar en provincie
Tabel 22.	Gemiddelde geregistreerde melkproductie per lactatie
Tabel 23.	Gemiddelde lactatieproductie van stamboek- en niet stamboekkoeien
Tabel 24.	Gemiddelde 305-dagenproductie van de stamboekkoeien per melkras
Tabel 25.	Gemiddelde 305-dagenproductie van de stamboekkoeien per ras
Tabel 26.	Lactatie productie Stamboekkoeien
Tabel 27.	Overzicht top 25 bedrijven gesorteerd op EJR
Tabel 28.	Top-tien van bedrijven met de hoogste leeftijd bij afvoer
Tabel 29.	Overzicht grenzen EJR voor koeien en bedrijven in 2016
Tabel 30.	Levensproductie van groepen bedrijven

4.3. Kengetallen/*Data statistics*

Tabel 31.	Aantal MPR-bedrijven per bedrijfsgrootte klasse
Tabel 32.	Aantal MPR-koeien per bedrijfsgrootte klasse
Tabel 33.	Frequentietabel voor aantal bedrijven naar gemiddelde jaarproductie (Rollend jaargemiddelde 365 dagen)
Tabel 34.	Frequentietabel voor aantal bedrijven naar jaarlijks gemiddelde bedrijfs-standaard-koe (BSK)
Tabel 35.	Frequentietabel voor aantal bedrijven naar jaarlijks gemiddelde Netto Opbrengst (NO)
Tabel 36.	Frequentietabel aantal bedrijven naar economisch jaarresultaat (EJR)

5. Exterieurcontrole/*Type classification*

5.1. Deelname aan bedrijfsinspectie (BI)/*Participation in type classification*

- Tabel 37. Deelname aan CRV-bedrijfsinspectie
Tabel 38. Aantal uitgevoerde keuringen door CRV-inspecteurs

5.2. Resultaten van de bedrijfsinspectie/*Average results of type classification*

- Tabel 39. Resultaten van de bedrijfsinspectie per keuringsstandaard
Frequentietabel voor aantal bedrijven naar gemiddeld Algemeen Voorkomen
Tabel 40. Overzicht topbedrijven per keuringsstandaard
met 5 of meer gekeurde vaarzen gesorteerd op algemeen voorkomen

6. Fokkerij/*Breeding*

6.1. Stieren/*Sires*

- Tabel 41. Gemiddelde fokwaarden van stieren voor productie, persistentie, laatrijtheid en levensduur per rasgroep en geboortejaar (%bt > 75%, basis 2015)
Tabel 42. Gemiddelde fokwaarden voor geboortegemak, LVG en LVA per rasgroep en geboortejaar
Tabel 43. Vervallen
Tabel 44. Gemiddelde fokwaarden voor melksnelheid, gedrag, uiergezondheid en celgetal per rasgroep en geboortejaar
Tabel 45. Gemiddelde fokwaarden van stieren voor vruchtbaarheid dochters voor NR, IAI, TKT en VRU
Tabel 46. Gemiddelde fokwaarden van stieren voor exterieur (bovenbalk) per rasgroep en geboortejaar (%bt > 75%, basis 2015)

6.2 Koeien/*Cows*

- Tabel 47. Gemiddelde fokwaarden van koeien voor productie en exterieur (bovenbalk) per rasgroep en geboortejaar (basis 2015 betreft NLD + VRV)

7. Vruchtbaarheid/*Reproduction*

- Tabel 48. Landelijke gemiddelden van vruchtbaarheidskengetallen
Tabel 49. Gemiddelde tussenkalftijd naar niveau van productie
Tabel 50. Frequentietabel voor aantal bedrijven naar tussenkalftijd
Tabel 51. Tussenkalftijd per pariteit

Wassenaarweg 20
6843 NW Arnhem

Postbus 6800
6800 AL Arnhem
Nederland

Tel. +31 (0) 26 38 98 700
Fax +31 (0) 26 38 98 777

CRV4ALL.NL